

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (3039) 2008 JUNE - BIRŽELIS 17 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Kodėl su okupantu?

Tėvynę mylėjau, bet bijojau saugumiečiui priešintis, bijojau baisių kankinimų ir tik dėl to išdaviau kovos draugus. Šitaip savo išdavystę paaiškina vienas buvęs laisvės kovotojas – pagrindžio veikėjas.

MEILĖ ir baimė – du stiprūs jausmai, dažnai pasukantys žmogaus gyvenimą nelaukta kryptimi. Tų jausmų sandūra labai ryškiai pasirodė ir 1940 m. birželio 15 d., Lietuvai praradus nepriklausomybę. Šeimoje bei mokykloje savo tėvynę mylėti paruoštas žmogus staiga atsidūrė tartum kitame pasaulyje, kuriame okupantas ne tik niekino, kas užsiauginta ir giliai įstrigę, kas buvo sava ir suprantama, bet ir žiauriai baudė už tą įgytą pasaulėžiūrą, jos išpažinimą, o ypač bandymą pritaikyti gyvenime. Naujam režimui gimtosios žemės meilė tapo nepriimtina, tėvynės samprata iš esmės pakeista. Dar formaliai nė neprijungus Lietuvos prie bolševikinės rusų imperijos, aiškėjo kaip okupantas braunasi į dvasines kitaip išauklėto žmogaus sritis, kaip smarkiai reikalaujama “savanoriškai” priimti tankais atvežtą naują ideologiją, apie kurią dauguma okupuotų žmonių buvo susidarę neigiamą nuomonę. Šitas atkaklus brovimasis į kiekvieno individo sąmonę daugeliui buvo žymiai skaudesnis už turtų nusavinimą, už fizinės kančias, įvairius nepriteklius ir formalius prievartavimus paraduose nešti raudonųjų diktatorių portretus ir komunizmą garbinančius šūkius. Šitokioje būklėje daug ką praradęs, bet nors tyliai išsaugojęs savo dvasią, žmogus jautėsi dar šio to vertas, ir to ne vienam užteko iki tautos atgimimo, iki laisvėjimo. Tačiau ne visi galėjo ar norėjo būti užsidarę, savo paslėptų, bet gyvų vidinių galių tautosotai bei saugotojai. Baimė, ateities netikrumas, prisitaikymas prie režimo, karjerizmas labai gerai derinosi su naujo gyvenimo šūkiais. Šiandien vargu ar būtų įmanoma išgyldinti kiekvieną kolaboravimo atvejį ir nustatyti, kas, kaip ir kodėl dirbo išvien su okupantu?

TAI sunkūs klausimai. Gal net nusikaltėlių akmenų mėtymas į nusikaltėlius? Tačiau tapęs priešo bendradarbiu iš baimės ar idėjos, smaugęs brolių dėl karjeros ar liepiamas – koks bebūtų buvęs – šiandien laisvos tautos akivaizdoje turėtų būti įvardintas vienodai, nes jau su tam tikra žyme, kurios nebeištrinsi. O toji žymė turėtų neleisti lygiuotis su išlikusiais savimi, juo labiau su laisvės kovotojais. Matome, deja, vaizdą kitokį. Sunku gailėtis su okupantu vieną dūdą pūtus, dar sunkiau nešioti kolaboranto ar išdaviko vardą. Nėra lengva kitokį vaidinti laikams pasikeitus. Tai suprantama. O ar už tai atleidžiama – nuomonių dar bus ilgą laiką visokių. Prieš svarstant kai kada viešai pasirodančius užmiršimo bei susitaikymo siūlymus, reikėtų aiškiau žinoti, kas turi atleisti? Nūdien susimaišymas per didelis, kad lengva širdimi galėtų kas atrinkti, kas ką darė, kodėl darė, kas kenkė tautai ir kaip? Susimaišymas toks, kad buvę vadai ir vadukai, santvarkai pasikeitus, net Lietuvos nepriklausomybei tyliai priešinęsi, šiandien groja pirmaisiais smuikais politiniame gyvenime. Jokie nauji rinkimai neįstengia išsijoti į pirmąsias vietas kandidatuojančių. Taigi – sietai ne tie, dar ir laikai ne tie? Ne sykį viešai buvo primenama, kad Lietuvai reikia antrojo išsilaisvinimo. Okupacinė kariuomenė išvesta, bet su ja iš krašto nepasitraukė “politrukai”, tai yra komunizmo idėjos persunkti partinių mokyklų auklėtiniai, šiandien, archyvus užrakinus, apsidraudę nuo tikro įvertinimo. Būklė tokia. Dirbtinai ji sunkiai pakeičiama. Nevykę bandymai reikalą galėtų tik pabloginti. Ką tikrai šiuo metu galėtume ir reikėtų daryti – tai budėti, kad nebūtų perrašinėjama tautos istorija ir kad mokyklų vadovėliai būtų ne propagandos, bet tiesos šaltiniai. ČS

Šiame numeryje

Majoras Vytautas Bulvičius (Tėsinys) – 2,5 psl.
Karaliaučiaus problema dar neišspręsta – 3 psl.
“Reikia ieškoti meilės” – 4,10 psl.
Patenkinti veikla – 6 psl.
Vaikystės takeliais drauge su muzika – 8 psl.
Grįžimas į tėvynę – 12 psl.
Vasario 16-osios gimnazijoje – 13 psl.

XXVIII-asis Baltiečių vakaras (Baltic Evening XXVIII)

Baltiečių federacijos valdyba su Estijos prezidentu. Iš k.: KLB pirm. J. Kuraitė-Lasienė, senatorė R. Andreychuk, P. Meiklejohn, Kanados latvių federacijos pirm. A. Forstmanis, vicepirm. A. Kesteris, Kanados parlamento pirmininkas P. Van Loan, Baltiečių federacijos valdybos narys J. Pahapill, Estijos prezidentas T. Ilves, estų bendruomenės atstovė L. Hess, Estų tarybos pirm. A. Kittask – “Baltic Evening” proga Otavoje, gegužės 4 d. Ntr. K. Poškaus

RŪTA ŠIŪLYTĖ-KLIČIENĖ

Tradicinis šių metų XXVIII-asis Baltiečių vakaras, surengtas Kanados baltiečių federacijos, sulaukė ypatingo estų bendruomenės, kuri džiaugėsi Estijos prezidento Toomas Hendrik Ilves atvykimu ir dalyvavimu, dėmesio. Atvykęs į Kanadą oficialiais reikalais, Estijos prezidentas buvo pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Baltiečių vakare, kuris įvyko gegužės 28, trečiadienį, “Confederation” salėje, Parlamento rūmuose.

Po vakariinės prezidentas švelniu balsu, lėtu tempu apibūdino įvairius projektus, kurie buvo ir tebėra vykdomi bendromis jėgomis su Kanada arba kuriuose Kanada turėjo įtakos Estijoje. Pats gyvenęs Vankuveryje prezidentas džiavosi, kad šiuo metu nemažai kanadiečių estų gyvena ir dirba Estijoje ir eina aukštas atsakingas pareigas. Su nepriklausomybės atgavimu sumažėjo atstumas tarp abiejų kraštų, ir susidarė sąlygos bendradarbiavimui. Prezidentas perskaitė pranešimą, kuriame pažymėjo Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Kanados bendradarbiavimą, vykdant NATO įsipareigojimus bei dalyvaujant bendrose misijose Afganistane.

Jau prieš 6 v.v. praėję saugumo patikrinimą svečiai pradėjo rinktis West Block vakarinėje pusėje. Ypatingai daug estų, norėdami susitikti ir išgirsti Estijos prezidentą, dalyvavo šiais metais, tarp jų ir prezidento giminės.

Netrukus susirinko Kanados parlamento atstovai, ministrai, ambasadoriai, garbės konsulai ir kiti Kanados valdžios pareigūnai. Tarp jų buvo parlamento pirmininkas Peter Van Loan, valstybės sekretorius daugiakultūriams ir tapatybės reikalams Jason Kenney, Kanados ambasadorė baltiečių šalims Claire Poulin, Latvijos ambasadorius Margers Krams, Estijos charge d'affaires Kanadoje Rasmus Lumi. Deja, Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damašytė tuo metu buvo Lietuvoje ir negalėjo dalyvauti šiame renginyje.

Susitikimo metu vienoje iš salių svečiai galėjo apžiūrėti Estijos gamtovaizdžių ir miestų peizažų parodą. Iškabinta Endel Grensmanno fotografijos paroda “Birds-Eye Estonia”, kuri buvo parodyta Taline ir kitur. Kitoje salėje, kurioje buvo vaišinamasi gėrimais ir šaltais užkandžiais, Lietuvos ambasada demonstravo unikalių Lietuvos kraštovaizdžių vaizdus iš neseniai išleistos knygos *Neregėta Lietuva*. Tai didelio formato albumas, kuriame per 50 skrydžių įvairiausiais orlaiviais ir dešimtys tūkstančių apkeliautų kilometrų padaryta fotografijos vaizdų nuo Vilniaus iki Neringos kopų, nuo Raigardo slėnio iki Mūšos vingių.

Po pažinties ir įžanginio bendravimo svečiai buvo pakviesti iškilmingai vakarienei į “Confederation” salę. Įžanginę kalbą tarė Kanados parlamento pirmininkas ir pagrindinis šio vakaro parlamentarų komiteto organiza-

torius Peter Van Loan. Jis nuoširdžiai papasakojo senelių ir tėvelių atvykimą iš Estijos į Kanadą. Jo giminėje esantys gabūs profesionalai išmainė aukšto lygio profesinius darbus Estijoje į paprastesnius darbus Kanadoje, bet džiaugėsi nauja šalimi, kurioje branginama demokratija ir sudarytos sąlygos dirbti sąžiningai ir sukurti savo gyvenimą pagal norus, mokymąsi ir gabumus. Peter Van Loan perėmė tas pačias vertybes iš savo tėvelių ir gal todėl buvo suinteresuotas ieškoti galimybės dalyvauti Kanados politiniame gyvenime. Šia proga jis pasidžiaugė beviziu įvažiavimu, kurį estai gavo 2006 metais, pirmieji iš visų Baltijos šalių, ir papasakojo kaip viskas įvyko.

Baltiečių vakaras prasidėjo 1973 metais sunkiais Baltijos šalių okupacijos laikais. Pagrindinė idėja buvo perduoti išsilaisvinimo troškimo žinią Kanados valdžiai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos šalių. Nuo tada trys šalys įgavo išskirtinę teisę kasmet surengti susitikimą su Kanados parlamento nariais ir atstovais.

Lietuva, Latvija ir Estija sunkiomis dvasinėmis ir fizinėmis kovomis išsikovojo nepriklausomybę. Lietuvoje, kaip pasauliui vėliau buvo pranešta, prie televizijos bokšto jį gindami žuvo 13 jaunų nekaltų žmonių. Prisiminimai apie skaudžius išsivadavimo iš priespaudos laikus vakaro metu buvo pažymimi daugelio pranešėjų kalbose.

Nukelta į 2-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Agreement No. 40012376.
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.

Amerikos lietuviai apie arkiv. Jurgį Matulaitį

Tęsinys iš 23 nr.

Metai, praleisti Vilniaus soste (1918-1925), nusakomi taip: “Vilniaus lenkai nekontentė jo dėl to, kad jis buvo lietuvis (...), bet kad nors kas būtų drįsęs išniekinti jo asmenį – ne, niekas to nedrįso, nes žinojo jį ‘tikrąjį izraelitą’ esant, t.y. žmogų be apgaulės, be suktybių, tikrą Katalikų Bažnyčios vyskupą!” “Įdomu, jog visai taip pat, be kitų tautinių mažumų, ‘tikrą izraelitą’ vertino ir žydai. Štai jų nekrologo eilutė: Arkiv. Matulievič buvo lietuvis, todėl Vilniaus lenkai jį persekiojo”.

Paskyrimas apaštalinio vizitatorium ypač susiejamas su popiežiaus Pijaus XI pasitikėjimu: “Šv. Tėvas, žinodamas velionies švelnumą ir išmintį, paskiria jį vizitatorium į Lietuvą, įgalindamas daryti savo vardu viską, kas ir kaip jam atrodys naudinga ir reikalinga”. Toliau pabrėžiama, jog “Šv. Tėvas neapsivylė – ko nepataikė padaryti kiti jo atstovai, a.a. arkiv. Jurgis padarė per vienerius metus”. Paskutinis atsiminimų skyrelis – Amerikos lietuviai ir a.a. arkiv. Jurgis – skirtas lankymuisi eucharistiniame kongrese (1926), lietuvių parapijose (jų, išsimėčiusių po visą žemyną, aplankė 92), apskritai – abipusiam išpūdžiui: jo Amerikos lietuviams, jų gyvenimo būdo jam.

Kiek džiaugsmo suteikė arkivyskupo atvykimas į parapijas! Mat iki tol lietuviai teturėjo parapijos kunigų, bet vyskupo jokio, tuo tarpu savų turėjo ir lenkai, ir vokiečiai, ir slovakai bei ukrainiečiai. Lankydamasis ten, jis nuveikė didžiulį darbą – be Mišių, pamokslų, įvairių paslaugų, Cicero, IL, pašventino kun. J. Vaičiūno pastatytą “puikią mūro bažnyčią”. Įvykiui atminti jo portretas “buvo iškabintas viešumoje, kad vaikų vaikai žinotų, jog ši bažnyčia yra vienintelė, kurią yra pašventinęs vyskupas lietuvis Jurgis Matulevičius”. Savo ištverme (nepamirškime – visą gyvenimą buvo kamuojamas kaulų džiovos), uolumu, nuoširdumu, jis žemyne “praskynė Marijonų vienuolijai takus į lietuvių širdis”. Brangindamas švietimą, suprato mokyklos išeiviams reikalingumą ir “įsteigė pirmąją Marian Hills kolegiją”.

Jam svečiui didžiulį išpūdį padarė lietuvių susirūpinimas jaunimo katalikišku auklėjimu – Mišių branginimas, paskaitų skaitymas, salių pasilinksminimams įrengimas ir kt. Grįžęs į Lietuvą, su užsidegimu kalbėjo apie patirtus išpūdžius, ketino matytai pavyzdžiais sekti – pradėti nuo Marijampolės. Jau po J. Matulaičio mirties kun. Antanui teko važinėti 1930-1934 po lietuvių parapijas Amerikoje su misijomis. Štai kokie jo išpūdžiai: ten kur lankėsi arkivysk. Jurgis “visur ir iš visų girdėjo tik pasigėrėjimą velioniu. Daugelis jį laiko šventu žmogum”. Pabrėžtas daugelio Amerikos lietuvių teiginys apie šventumą kaip svariai papildo tos pačios prasmės balsus, pasigirdusius Europoje, ne viename mieste, tuoj po J. Matulaičio mirties ir susiliejančius į Vox populi, toki svarbų liudijimą beatifikavimo byloje.

Nedidelis *Atsiminimų žiupsnelis*, bet jo užteko arkivyskupo veiklos, asmenybės reikšmei atskleisti. “Kad vaikų vaikai žinotų”, jog jis – šventas žmogus... Taip norėtusi paklausti, ar beatsimename puikioje bažnyčioje kabėjusį portretą, kun. Antano perteiktą Amerikos lietuvių išpūdį, ar dar anksčiau 1927, tuoj po mirties, L. Šimučio Amerikos lietuvių katalikų federacijos vardu marijonams pasakytus žodžius: “netekusiems didelio garbingo vado, švento žmogaus, mokslo vyro, pasišventusio vienuolio giliausios užuojautos?” **G. Gustaitė**

Lietuvių delegacija Baltiečių vakare parlamento rūmuose Otavoje gegužės 4 d. su senatore R. Andreychuk ir Kanados parlamento pirmininku P. Van Loan (viduryje) Ntr. K. Poškaus

XXVIII-asis Baltiečių vakaras

Atkelta iš 2-ro psl.

Valstybės sekretorius daugiakultūriams ir tapatybės reikalams Jason Kenney pasveikino susirinkusius ir prisiminė, kad šis susitikimas prasidėjo tamsiais Baltijos šalims okupacijos laikais. Jason Kenney papasakojo apie jo ministerijos vykdomą projektą – “Victims of Communism” paminklo projektavimą ir statybą ir paprašė baltiečių bendruomenių paramos šiam projektui įgyvendinti. Susirinkusius pasveikino Latvijos respublikos seimo pirmininkas Gundars Daudze, kuris atvyko kartu su keliais seimo nariais.

Vakaro programos koncertinę dalį atliko simfoninės ir džiaz muzikos atlikėjas estas Armas Maiste, kuris gyvena Montrealyje nuo 1950 me-

tų. Ypatingai gražiai skambėjo ir publikos plojimais buvo įvertinta jo sukurta estiškų melodijų improvizacija. Armas Maiste taip pat atliko džiaz kompozitoriaus Oscar Petersono dainų rinkinį. Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Alyozas Volskis perskaitė maldos žodžius, kuriems pritarė visi susirinkusieji ir po kurios buvo pakeltas tostas už karalienę.

Savo nuoširdžią ir draugišką paramos kalbą išsakė Kanados parlamento senatorė Raynell Andreychuk, kuri nuo 1993 metų globoja Baltiečių vakarą. Senatorė paminėjo, kad pati neturėdama nei estiško, nei latviško, nei lietuviško kraujo besąlygiškai rėmė Baltijos šalis ir šio vakaro idėją nuo pat renginio įkūrimo pradžios. Ji jaučiasi esanti

baltiečių šeimos nare. Norėdamas įvertinti senatorės įnašą šiam vakarui, Kanados baltiečių federacijos pirmininkas Petras Meiklejohn staiga pakilo iš vietos ir įsegė jai Baltiečių federacijos ženkluką, kurį ji labai įvertino.

Vakaro padėkos žodį visiems susirinkusiems svečiams tarė Petras Meiklejohn, kuris taip pat eina KLB Krašto valdybos vicepirmininko pareigas visuomeniniams reikalsams.

Po iškilmingos vakarienės ir sveikinimų vakaras baigėsi naudinga pabendraavimu su sėdinčiais už stalo kaimynais bei kitais svečiais.

Buvo stengiamasi perduoti informaciją Kanados valdžios atstovams, kuo gyvena Baltijos šalys ir jų išeiviai šiandieną.

Majoras Vytautas Bulvičius

Tęsinys iš 23 nr.

PIK. A. DUDAVIČIUS

1941 m. V. Bulvičius susitiko su (1918-1940 m. Lietuvos kariuomenės generalinio štabo pulkininkas leitenantas) gen. št. plk. ltn. Karoliu Dabulevičiumi, DVRA pėstininkų karo mokyklos rikiuotės skyriaus viršininku, ir ekonomistu Vladu Nasevičiumi, pastarasis pasiūlė parengti planą, pagal kurį prasidėjus Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karui vokiečių lėktuvai iš oro galėtų aprūpinti sukilėlius ginklais. Šiai minčiai buvo pritarė ir mjr. V. Bulvičius ir kpt. J. Kilius parengė du Lietuvos žemėlapius, kuriuose buvo nurodytos vietovės (77 taškai), kur vokiečiai turėtų numesti ginklus ir amuniciją. Trečias žemėlapis perduotas saugoti j. ltn. Aleksui Vainoriui, ketvirtas – A. Kamanauksui, kad šis rastų būdą per vokiečių repatrijavimo komisiją, veikusią tuo metu Kau-

ne, perduoti į Vokietiją, penktą žemėlapi V. Bulvičius laikė pas save Vilniuje, Kudirkos g. 5-2, o 1941 m. gegužės mėnesį

jis perdavė jį saugoti ats. kpt. Izidoriui Andriūnui į Kauną. 1941 m. kovo viduryje pas V. Bulvičių užėjęs A. Kamanaukskas informavo, kad iš vokiečių repatrijavimo komisijos nario vokiečių karinės žvalgybos Abwehro karininko Rudolfo Klausio jis gavo kilnojamojo radijo siųstuva, kuriuo reikėtų pasinaudoti ryšiams su Vokietija. Siųstuva prižiūrėjo ir su juo dirbo ekonomistas ats. ltn. L. V. Žemkalnis (Landsbergis) ir j. ltn. Jonas Valkūnas. Siųstuvą sumontuotas geležinkelio Gobio bute Pavilnyje.

1941 m. kovo 30 d. buvo užmegztas pirmas radijo ryšys su Vokietija, antras – balandžio 6 d. Šis darbas su siųstuvu ir tapo pagrindine V. Bulvičiaus ir jo bendražygių demaskavimo priežastimi. NKVD pradėjo jų suėmimą ir areštą. 1941 m. kovo mėn. V. Bulvičius susitiko su 179 ŠD 234 Šaulių pulko (ŠP) bataliono vadu kpt. Pranu Gaižučiu, su kuriuo aptarė lietuvių korpuso kariuomenės elgesį kilus karui. Vėliau sprendžiant šį klausimą prisidėjo kpt. J. Ki-

lius, lietuvių korpuso 234 ŠP 1 prieštankinės baterijos vadas vyr. ltn. Juozas Sadzevičius ir visi kartu aptarė sukilimo planą.

Iš trijų variantų buvo assistota prie šio sukilimo plano: pirmą karo naktį mažais būreliais pasitraukti iš Vilniaus ir aplinkiniais keliais susirinkti Valkininkų miškuose. Provincijoje stovintys kariniai daliniai turėjo vyksti į artimiausią mišką, čia išsisklaidyti ir veikti kaip partizanai. Tokius būrius buvo numatyta telkti į tuos rajonus, kur buvo tikimasi gauti iš vokiečių lėktuvų ginklų ir amunicijos.

1941 m. balandžio 22 d. Vilniaus ir Kauno LAF tarpusavio susitarimu buvo sudaryta Lietuvos laikinoji vyriausybė (LLV), kurioje V. Bulvičiui buvo numatyta krašto apsaugos ministro postas. Balandžio pabaigoje pas V. Bulvičių atvyko Leonas Prapuolenis ir pasakęs slaptą žodį “Kumpis – 23” ir “Levas – 113” informavo pastarąjį, kad per LAF ryšininką Mykolą Naujokaitį iš Berlyno gauta žinia,

Nukelta į 5-tą psl.

Karaliaučiaus problema dar neišspręsta

Tęsinys iš 23 nr.

Dr. DARIUS FURMONAVIČIUS

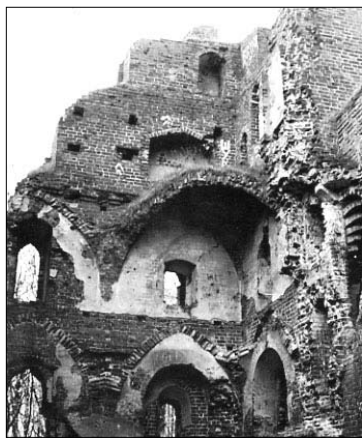
Taigi grįžkime prie tos galutinės rezoliucijos, priimtos Potsdamo konferencijoje, teksto, kuriame pasakyta, kad konferencija sutiko iš principo su sovietų vyriausybės pasiūlymu, apimančiu galutinį tos teritorijos perdavimą Sovietų Sąjungai po to, kai ekspertai patikrins tikrą sieną vietoje. Žvilgtelėję į derybų protokolus, (Amerikiečių protokolas yra saugomas prezidento Trumeno bibliotekoje, Independence ir Nacionaliniame archyve Washington), matome, jog valstybės sekretorius sakė, kad tos teritorijos perdavimas turi būti atidėtas iki Taikos konferencijos, jis turi vykti po Taikos konferencijos. Tą patį patvirtina ir britų delegacijos protokolas (saugomas Public Record Office, Nacionaliniame archyve Londone).

Britų delegacijos protokolas teigia, jog Molotovas pasakė, kad iš esmės nėra nesusipratimų tarp trijų delegacijų. Sovietų delegacija visiškai priima poziciją, kad nebus jokios teritorijos perdavimo, teritorijos perėmimo prieš Taikos konferenciją. Ir kad siena negali būti delimituota be ekspertų išsiaiškinimo vietoje.

Išgilinę į britų derybų pasirošimo medžiagą, matome, kad britų vyriausybei sovietų juodraštis nebuvo priimtinas, nes jis būtų įpareigojęs Jos Didenybės vyriausybę pripažinti, kad Karaliaučiaus kraštas nėra pavaldus sąjungininkų tarybai Vokietijoje ir priimti tai, kad Rytų Prūsija daugiau neegzistuoja. Kitas dalykas, Jos Didenybės vyriausybė būtų turėjusi pripažinti Lietuvos inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Nors 1943 m. britai žodžiu sovietams buvo pripažinę Baltijos valstybių inkorporaciją, po to jie pakeitė poziciją pagal amerikiečius ir jau po 1943 m. laikėsi tvirtos nuomonės, kad to nepripažįsta. Churchillis yra gavęs stiprių laiškų ir iš Lietuvos atstovybės Londone, ir iš kardinolo ir ta pozicija pasikeitė. Kas buvo galvojama? Karaliaučiaus “saldainis” būtų atiduotas, jei “rusiška meška” (taip rašoma Churchillio telegramose JAV Prezidentams) būtų greitai pasitraukti iš Europos ir išvesti savo didelę kariuomenę.

Galima drąsiai teigti kelis svarbius dalykus. Pirma, kad sovietai taikos konferencijoje sutiko svarstyti savo vakarines sienas. Įdomu, kad po galutinės deklaracijos Stalinas pasirašė po žodžiu “Lietuva”, bet ne kokia nors “Lietuvos SSR”. Ir antra, Sovietų Sąjunga įsipareigojo nepažymėti

savo vakarinių sienų be šio būsimo taikos susitarimo. Archyvuose nėra nė vieno dokumento, pagal kurį Karaliaučiaus kraštas priklauso Rusijai. Aneksavę 1946 m. sovietai inkorporavo tą kraštą, bet teisiškai niekas jiems to krašto nedavė. Jokių dokumentų nėra. Girdėdamas istoriją, jog neva Karaliaučiaus kraštas Rusijai perduotas 50 metų, susidomėjau ir pradėjau žiūrėti archyvų medžiagą – Nacionaliniame archyve Washingtone, Churchillio archyvų centre Cambridge universitete, Nacionaliniame archyve Londone. Nepavyko rasti dokumentų, kurie tai patvirtintų. Iš tikrųjų, Sovietai, kaip minėjau, buvo įsipareigoję neinkorporuoti šios teritorijos be galutinio taikos susitarimo ir todėl tai yra nelegali okupacija, nelegalios okupacijos įtvirtinimas karine jėga.

Balgos pilies griuvėsiai (Mažoji Lietuva) Ntr. L. Surgailos

Dar sykį grįžkime į praeitį. 1944 m. britai bombardavo Karaliaučių, bet kol kas dar niekas nekalba apie Karaliaučiaus atstatymą, bent taip kaip kalbama apie Irako atstatymą.

Šiuolaikinė padėtis yra problematiška ir galime teigti, kad ji primena vadinamąją Kubos raketų krizę, kai N. Chruščiovas bandė Kubon įvežti raketas, kurios galėtų sunaikinti visas Jungtines Amerikos Valstijas, išskyrus Sietlą, kurio raketos nesiekė. Karaliaučiaus krašte šiuo metu stovi 18-ka SS-21 trumpojo nuotolio balistinių raketų, 120 km nuotoliu galinčių nešti branduolinę galvutę. Tai raketos ant dvylikaračių traktoriukų. Dar yra 8 raketos SS-C1-B ant aštuonių ratų vienoj pusėj ir dar tiek pat kitoj, galinčios judėti 40 km per valandą greičiu ir kurių veikimo nuotolis yra 750 kilometrų. Jos taip pat gali nešti branduolines galvutes. Tai oficialūs duomenys, jie yra randami Tarptautinio strateginių santykių instituto kasmetiniame leidinyje “Karinis balansas” ir 2006 m., ir 2007 m. Duomenys yra vieši, jie sudaromi padedant žvalgybai, bet prieinami ekspertams ir visuomenei. Galime drąsiai teigti, kad Rusija yra sulaužiusi vieną pagrindinių sutarčių – Viduti-

nio ir trumpesniojo nuotolio raketų apribojimo sutartį (INF Treaty), pasirašytą R. Reagano ir M. Gorbačiovo, pagal kurią, visos 500-5,000 km raketos turėjo būti eliminuotos.

Kita vertus, pagal tuos pačius Tarptautinio strateginių tyrimų instituto duomenis okupuotame Karaliaučiaus krašte yra 837 tankai, 1085 šarvuočiai, iš jų 220 priklauso pėstininkams, 530 motorizuotos artilerijos, 77 naikintuvai (vienas jų nukrito Lietuvoje) ir dar 14 transporto bei kovinių lėktuvų, 55 malūnsparniai (iš kurių 11 MIG–24 puolamieji).

Kam viso to reikia? Nuo pat nepriklausomybės atgavimo buvo keliamas Karaliaučiaus krašto demilitarizavimo klausimas. 1992 m. Baltijos asamblėjoje priimta rezoliucija reikalaujanti branduolinio demilitarizavimo. 1993 m. tuometinis Prez. A. Brazauskas Jungtinėse Tautose pasakė reikšmingą kalbą. Rusija tada per daug nesipriešino, tai išklausė. Ir kai visi pradėjo kalbėti apie šią problemą, Rusija šiek tiek pradėjo mažinti kariuomenę ir kitas pajėgas. Šį klausimą vėl būtinai reikia kelti. Labai keista, kad dabar šis klausimas nėra aktyviai keliamas. Tuo tarpu, kaip atsaką į amerikiečių strateginės gynybos planą statyti lokatorius Lenkijoje ir Čekijoje, rusų ekspertai teigia, kad nėra jokių apribojimų Karaliaučiaus srityje statyti vadinamąsias “Iskander M” raketas. Jų veikimo nuotolis iki 500 km, tad jokia sutartis jų nevaržo ir jų galima būtų pristatyti kiek tik nori.

Ką reiškia vienos raketos “atsitiktinis” paleidimas? Tą labai gerai suprato prezidentas Kenedis. Tos sovietų raketos vis tik nepasiekė Kubos. Lietuvai, jos saugumui, šios raketos, esančios Karaliaučiaus krašte, kelia didelę grėsmę. Branduolinio demilitarizavimo klausimas yra vienas iš pačių svarbiausių Lietuvos saugumo klausimų, nes jeigu tokia raketa būtų paleista, mes daugiau nebeatvažiuotume į Lietuvą ir mūsų bei mūsų vaikų Baltijos jūros pakrantėje daugiau nebebūtų. Tai yra labai svarbu, ir yra būtina įtikinti LR Seimo narius koku nors būdu prispausti Vyriausybę, kad Karaliaučiaus krašto demilitarizavimo klausimas būtų aktyviai keliamas visais tarptautiniais lygiais. Grėsmė yra ne tik mums, bet ir mūsų sąjungininkams, Baltijos valstybėms, visai Europai ir visai Šiaurės Atlanto Sąjungai. (Paskaita skaityta PLB ir Seimo komisijos posėdyje 2007 m. spalio 16 d., minint Mažosios Lietuvos genocido dieną). Pabaiga.

(Kalba netaisyta. Red.)

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentas Slovakijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus birželio 10-11 d.d. lankėsi Slovakijoje. Vyko susitikimai su prezidentu Ivanu Gašparovičiumi, premjeru Robertu Fico ir Slovakijos parlamento pirminko pavaduotoju Miroslavu Čižu. Susitikimuose aptarti energetinio saugumo ir transporto klausimai, Europos sąjungos Rytų politika ir santykiai su Vakarų Balkanų valstybėmis, Lisabonos sutarties įgyvendinimas, Baltijos valstybių ir Vyšegrado šalių bendradarbiavimas, Slovakijos patirtis įsivedant bendrąją ES valiutą-eurą, abipusių investicijų galimybės.

Vizito metu pasirašyti vyriausybės susitarimai dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo, dėl nusišaltimų tyrimo, dėl išlaptintos informacijos abipusės apsaugos ir ūkio ministerijų bendradarbiavimo memorandumas. V. Adamkus dalyvavo ekonomikos forume, kur pristatyta Lietuvos ekonomikos padėtis ir investicinė aplinka.

Kalba apie IAE

Viešėdamas oficialiu vizitu Slovakijoje, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pranešime teigė: “Kaip ir Slovakija, mes esame įsipareigoję Europos sąjungai uždaryti savo atominę elektrinę. Tačiau dabar turime atlikti didžiulį darbą – pastatyti naują, šiuolaikišką atominę elektrinę, kuri turėtų tapti regioninės reikšmės projektu, prie kurio prisidėtų Lietuva, Lenkija, Latvija ir Estija. Visai neseniai baigėme formuoti mūsų nacionalinę bendrovę, kuri vadovaus šiam projektui. Tikiuosi, kad nauja atominė elektrinė bus pastatyta iki 2015-2017 metų”.

Lietuva Ignalinos atominę elektrinę yra įsipareigojusi galutinai uždaryti 2009 m. pabaigoje. Tačiau vyriausybė bando derėtis su EK dėl kitokio Ignalinos AE uždarymo scenarijaus, išjungiant reaktorių ne iš karto, o pamažu, leidžiant jam veikti maždaug iki 2012 m. vidurio. Lietuva iki 2015-2018 m. kartu su Latvija, Estija ir Lenkija ketina pastatyti naują atominę jėgainę. Iki šių metų pabaigos Slovakija privalo uždaryti antrąją Jaslovsko Bohunice elektrinės reaktorių ir ketina statyti naujus reaktorius šioje elektrinėje, esančioje vakarinėje šalies dalyje, bei svarsto galimybes statyti naują atominę elektrinę rytinėje šalies dalyje.

Jauni – ne tolerantai

Seime birželio 11 d. vyko diskusija apie tautinės ir rasinės nesantaikos kurstymo pasisąugojimą. Joje dalyva-

vęs Socialinių tyrimų instituto Etninių tyrimų centro (ETC) vyresnysis mokslo darbuotojas dr. Tadas Leončikas tvirtino, jog ilgą laiką buvo manoma, kad Lietuvos visuomenė yra tolerantiška, tačiau 1999 m. atliktas nepakantumo lygio Europos šalyse tyrimas parodė, kad Lietuva yra viena nepakančiausių Europoje – šiuo atžvilgiu ji nusileido tik Vengrijai. Kai kurie nepakantūs net lietuvių atžvilgiu.

Jau 4 metus ETC aiškinausi gyventojų nuomonę, šalia kokių visuomenės grupių atstovų jie nenorėtų gyventi. Bendrovių RAIT ir “Spinter tyrimai” atliktos atstovaujančios apklausos parodė, kad nepakantumas kai kurių žmonių atžvilgiu, lyginant su praėjusių metų pradžia, padidėjo net kelis kartus. Tik 27% pernykštės apklausos dalyvių sutiko, kad mūsų visuomenė yra tolerantiška.

Diskusijoje dalyvavęs Jaunimo reikalų departamento direktoriaus pavaduotojas J. Meldžiukas tikino, kad jaunuoliai nėra tolerantiškesni už vyresniuosius. Anot jo, netolerantiškiausiai nusiteikę 14-17 m. amžiaus paaugliai, tik pradinį išsilavinimą turintys ir mažuose miesteliuose ar kaimuose gyvenantys.

Dujų kainos

Lietuva už rusiškas dujas jau moka apie 30% daugiau nei šių metų pradžioje – kaina artėja prie 500 JAV dolerių už 1000 kub. metrų. Rusijos gamtinių dujų tiekėjas koncernas “Gazprom” nuostolingai dirba vidaus rinkoje, bet atsigriebia iš eksporto, rašo *Lietuvos žinios*. Nuo metų pradžios pasienyje “Lietuvos dujų” ir “Dujotekanos” milžinės iš rusų dujų perkamos gamtinės dujos pabrango nuo 330 iki 420 JAV dolerių už 1000 kub. metrų.

Europa už dujas moka brangiau nei jos kainuoja Amerikoje, o Rusijoje dujų kainos yra pačios mažiausios. Europoje rusiškas dujas brangiausiai perka Lietuva. Praėjusių metų spalį azoto trąšų ir pramoninių chemijos prekių gamintoja “Achema” už dujas rusams mokėjo mažiau nei 250 JAV dolerių. Gruodį imonei mokėti jau teko 290 JAV dolerių už 1000 kub. metrų.

“Achemos” komercijos direktoriaus teigimu, Rusija kelia kainas Lietuvai “turbūt dėl politinių sumetimų.” Tokio didelio kainų šuolio Vakarų Europos valstybės nepatyrė. Jis pažymi, kad dabar rusiškų dujų kaina Vokietijos pasienyje yra žemesnė nei Lietuvos pasienyje, nors turėtų būti priešingai.

“1994 m. Ruandoje hutu fanatikai suruošė žudynes. Tutsi gentis buvo beveik išžudyta. Jungtinių Tautų pajėgoms buvo duotas nurodymas nesikišti į Ruandos vidaus reikalus. Katalikų bažnyčioje, kuri buvo prie Jaunimo sodybos, slėpėsi 2086 žmonės – daugiausia moterys ir vaikai – buvo išžudyti. Gyvi liko du – vienas septynmetis, nuo smūgio praradęs sąmonę ir palaikytas mirusiu, bei motinos pienu maitintas kūdikis”.

Misionierius kunigas Hermanas Šulcas, įkūręs minėtą sodybą bei mokyklą našlaičiams, tuo metu buvo išvykęs į valstybinį parką. Iš 120 jo vaikų gyvi liko tik šeši. Kunigas gavo anoniminių laišką, kad bus nužudytas ir jis. Savaitę slapstėsi, kol belgų kareivių buvo įsodintas į tanką ir slapta išvežtas į oro uostą.

Ruandos valdžia jam sugrįžti į šią šalį nebeleido. Jis buvo ieškomas. Vis dėlto po dviejų mėnesių kunigas Šulcas vėl Ruandoje, kur dar po kelių mėnesių, radus pagalbininkų, buvo vėl pastatyti Jaunimo namai, nors naujas gubernatorius pareiškęs, kad našlaičių Ruandoje... nebėra.

“Keista, bet prasidėjus žudynėms visi tylėjo. Ten turėjo vykti rinkimai. 5,000 JT kareivių buvo atsiųsta. Jie turėjo prižiūrėti rinkimus. Šiems kariams vadovavęs generolas Romeo Dallaire pranešdavo JT, kad šalyje prasidėję neramumai, kad kažkas ruošama. JT tuometinis karinio judėjimo vadas Kofi Ananas įsakė kariams nesikišti į šalies vidaus reikalus ir po rinkimų grįžti namo. Generolas matė žudynes, bet nieko negalėjo pakeisti. Kai jis grįžo į Kanadą, susirgo psichine liga, bandė nusižudyti. Ačiū Dievui, vėliau jis pasveiko ir parašė knygą *Spaudžiu ranką velniui*. Buvau Toronte, kai jis šią knygą pristatė, pasakojo, kaip su kariais užtiko kaimą, kuris buvo pilnas lavonų. Staiga tarp jų kariai pamatė mažą 3-4 metų vaikučią. Iš išvaizdos buvo aišku, kad be maisto ir vandens jis išgyveno ne vieną dieną. Kai jis paėmė vaiką ant rankų, pajuto, kaip širdį pervėrė žaibas. Tą akimirką jį sukrėtė klausimas: “Koks skirtumas tarp to vaiko čia, be ateities, besiglaudžiančio prie lavonų, ir mano vaikų Toronte? Mano vaikus dabar žmona nuvežė į darželį. Neseniai jie papusryčiavo, išgėrė karštos kavos, suvalgė bandelę. Kodėl šis vaikas negali taip gyventi?” Savo knygoje jis teigia: “Jei mes ir toliau pasaulyje matysime tarp šių vaikų skirtumus, mes turėsime tūkstančius Ruandų”. “Manau, kad jis kalbėjo kaip pranašas. Tie skirtumai pasaulyje yra. Nusikriaustiesiems neskiriama pakankamai meilės”, – randu Gitanos Zubienės pokalbį su kunigu Hermanu Šulcu leidinyje *Šiauliai plius*.

Praėjus keturiolikai metų po žudynių, susitinkame su

“Reikia ieškoti meilės”

Pokalbis su kunigu misionieriumi Hermanu Šulcu

kun. H. Šulcu Kanadoje, kur jis atskrenda iš Ruandos ir kur jo buvimu šioje šalyje rūpinosi Vida ir Alfonsas Stanevičiai. Ruandoje tebėra vaikų namai su lietuviškomis juostomis ant sienų, kur vaikai moka ir lietuviškų dainų. Vaikų namams dabar vadovauja šio kunigo išaugintas žmogus, ruandietė Laima, baigusi universitetą, viena iš likusių gyvų šešių vaikų, nuo žudynių slėpusis tris savaites su ištinusia dėl lūžio koja...

– Tai nebuvo genčių karas, – pasakoja jaudindamasis kunigas misionierius, vis kartojantis, kad žurnalistai to laikotarpio įvykius atskleidė labai paviršutiniškai, nesigilindami į jų esmę. – Priežastys yra žymiai gilesnės. Jos yra ne Ruandoje. Čia yra labai daug politikos... Kas laimėjo? Nei tutsiai, nei hutai, nei Ruanda...

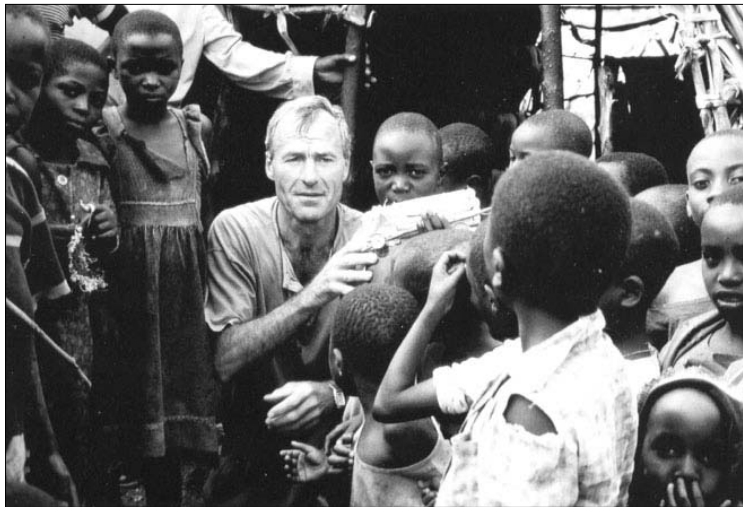
Išžudyta beveik milijonas gyventojų. Dabar Jungtinės Amerikos Valstijos per Ruandą kasmet uždirba po kelis milijonus dolerių. Išvežami deimantai, auksas, mineralai, kurie reikalingi kompiuterių, mobiliųjų telefonų, DVD gro-

riasdešimtmetis ten jau senas žmogus. Matytum, kokios jų rankos nuo darbo, kad galėtų užsiauginti tas kelias pupeles... Ir kaip jie pavargę, jeigu miegodami nejaučia, kaip pe-

Kun. Hermanas Šulcas

lės pirštų galus apgraužia... Jeigu turi kraustyti iš vienos vietos į kitą, visas turtas sutelpta ant dviračio, – sunkiai atsidūsta 30 metų Ruandoje išgyvenęs vargšų globotojas, ir dabar juos tebevadinantis savo vaikais, kurių kartais Jaunimo stovykloje būdavo iki 700.

Kun. misionierius Hermanas Šulcas Ruandoje, pradedęs baisiesiems 1994 metų įvykiams

tuvų gamybai. Vienas kolombito-tantalito, afrikiečių tarme – koltano (“coltan”) – iš jo išgaunami tantalas ir nobijus) vienetas perkamas už 50 centų, parduodamas už 950 Amerikos dol., o Amerikos prezidentas G. Bušas Ruandoje kalba ruandiečiams apie demokratiją...

Turėtum pagyventi Ruandoje, kad suprastum, kaip ten gyvena žmonės. Buvo atvažiuavę du lietuviai, Hokshila Andrade ir Vitalijus Kisieličius. Filnavo. (Apie kunigo misionieriaus Hermano Šulco veiklą Ruandoje yra kuriamas filmas, kurį finansuoja Lietuvos užsienio reikalų ministerija. Hokshila Andrade ir Vitalijus Kisieličius, Ruandoje praleidę tris savaites ir parsivežę įdomios filmuotos medžiagos, tikisi filmą greitai baigti. Jis bus parodytas per Lietuvos TV bei mokyklose – RŽ).

Vienas dingo. Klausiu, kur Vitalijus. Sako, verkia... Pribloškė neteisybė, kurią jis pamatė savo akimis... Ketu-

lyno, nes matyti vaizdai tapo nebepakeliama našta, ir reikėjo poilsio.

– Kunige, kodėl Ruanda? Kodėl Afrika?

– Dievas įkvėpė šv. Augustino neramią dvasią, – nusišypso. – Prieš tai buvau Brazilijoje, Sao Paulo. Kaip šią dieną atsimenu, kai iš laivų priplaukos mane išlydėjo mama. Groja orkestras, muzika, išlydėtuvs, tačiau kai pamaciau ją, likusią krante ir vis mažėjančią, tada pagalvojau: “Ir kur aš trenkiusi?” Tačiau Brazilijoje nebuvo sunku, ir po ketverių metų pasiprašiau kitur, kur sunkiau, kur manęs reikėtų. Nenorėjau būti mieste. Man leido pasirinkti: Indija, Haitis arba Ruanda. Ir dar pridėjo: “Jeigu tikrai nori sunkiai dirbti, rinkis Ruandą”. Ir pasirinkau. Tėn jau buvo misionieriai. Belgas ir italas.

– Kokia kalba susikalbėjote su vietiniais gyventojais?

– Ruandiečių, abantų (lt. “žmonių”). Jų kalba visai kitokios struktūros, negu kitos mano mokėtos kalbos. Jeigu jie kalbės apie žmogų, tam pačiam veiksmui apibūdinti panaudos vienokį veiksmąžodį, jeigu apie gyvulį – kitokį, jeigu apie daiktą – dar kitokį. Yra dešimt tos kalbos lygių. Tai beveik tas pats, kaip išmokyti dešimt kalbų. Neduok Dieve, supainiosi ir, apie žmogų kalbėdamas, ištarsi, sakykim, gyvuliams tinkantį veiksmąžodį – įžeisi žmogų baisiausiai, – pasakoja devyniomis kalbomis puikiausiai kalbantis žmogus, kurio lietuvių kalba yra labai taisyklinga, o žodynas gana turtingas. Paklaustas, kokią kalbą jis moka geriausiai, atsako, jog italų. Italijoje išgyveno 15 metų.

– Žinome, kokius baisumus Jums teko išgyventi Ruandoje. Ar buvo ten ir linksmy akimirky?

– Buvo, – juokiasi meilę ir gerumą visą gyvenimą kitiems atiduodantis žmogus, – priėjo žmonių išpažinčiai. Klausyklų nėra. Visi lauke po medžiais. Išrikiavome senukus pirma, jaunesnius paskiau – maždaug 200 žmonių. Man vienam reikia jus išklausti. Prieina viena moterėlė. Sako: “Negeras mano sūnus. Man vandens iš ežero neatneša”. Klausiu: “O kokios tamstos nuodėmės?” Atsako: “Kokios nuodėmės? Aš jų nedarau. Aš per sena nuodėmėms”... “O kokia, Jūsų nuomone, pati didžiausia nuodėmė?” “Didelė nuodėmė yra nemeilė, bet pati didžiausia yra veidmainystė...”

– Karui besibaigiant, Jums buvo tik penkeri metai. Gyvenote Vokietijoje. Ką atsimenate?

– Gimiau Klaipėdoje 1939 metais spalio 29 d. Mama lietuvis, tėtis vokietis. Geriausiai atsimenu 1945 metų

kovo pradžią prie Kolbergo miesto. Aš sirgau. Temperatūra virš 40°C. Mes atsidūrėme pačiame fronte. Lėktuvai, patrankos, šūviai, sprogimai. Tėtė laikė mano ranką, ir mes bėgome į apkasus. Kai ima šaudyti, puolame ant žemės. Kai apimsta, tėtė paima mano ranką, ir vėl bėgame. Po vieno šaudymo tėtė mano rankos nebepaėmė. Aš jį judinu, sakau, bėkim, o jis tik dukart atsiduso, ir viskas... Bėgau vienas ton pusėn, kur mačiau nukeliantį brolių... Vėliau susitikome su mama, buvau alkanas, ištroškęs, pavargęs... Vokietija atsiuntė tris laivus išgelbėti savo civiliams gyventojams. Į pirmus du neįstengėme pakliūti. Pakliuvome į paskutinį. Pirmieji du buvo nuskandinti rusų ir lenkų...

Po karo mes nebuvoime laikomi žmonėmis. Vokietija juk karą pralaimėjo... Anglai sukišo į vagonus ir vežė, vežė. Paskiau išlipome, mėginome kurtis, gyventi. Vėliau aš pakliuvau į Vasario 16-osios gimnaziją, nes mano mama, grynakraujė žemaitė, labai norėjo, kad aš mokėčiausi. Lietuvių kalbos nemokėjau, bet jos išmokau. Gimnazijoje tada buvo apie 250 mokinių. Gyvenome vienuolika-dvylika berniukų viename kambaryje. Per savaitę gaudavome vieną kibirą anglių. Maisto niekada neužtekavo. Laisvalaikiu dirbdavome sugriautame oro uoste, kur reikėjo griuvėsiuose nuo plytų nudaužyti cementą. Gaudavome 50 pfeningių, už kuriuos išeidavo nusipirkti tik cigarečių pakelis. Taip, buvau pradėjęs rūkyti...

Gimnazijos administracija vieną kartą per mėnesį suruošdavo šokių, bet prieš tai kiekviena klasė turėdavo paruošti po programą. Kadangi mes buvome jaunesni, po programos turėdavome eiti miegoti. Vyresnieji gimnazistai mums spirdavo į užpakalius ir išvarydavo. Tada aš sugalvojau juos visus pagąsdinti. Salėje uždegiau iš kulų prisi-rinkto parako. Pačiam baisu pasidarė... Pabėgau. Paskiau vyresnieji ieškojo kaltininko ir surado, bet, matyt, niekam apie tai nepasakė, nes manęs iš gimnazijos neišmetė, – atsimena vėliau pats Vasario 16-osios gimnazijoje dirbęs kape-lionu, bendrabučio vedėju ir sporto mokytoju kunigas H. Šulcas.

– Kaip toks išdykęs gimnazistas vis dėlto tapo kunigu?

– Atvažiavo vieną vasarą į stovyklavietę kunigas salezie-tis iš Italijos. Mums liepė sėdėti lauke ir klausyti, ką jis kalba. Aš pabėgau ir nulėčiau maudytis. Mane surado ir sugrąžino. Aš, žiūrėdamas į jo baltą apykaklę, pykau, ko jis čia atvažiavo. Kad ne jis, galėčiau sau plaukioti vandenį...

Majoras Vytautas Bulvičius

Atkelta iš 2-ro psl.

jog karas tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos prasidės 1941 m. gegužės 1-10 dienomis. Po keleto dienų pas V. Bulvičių atvyko Berlyno LAF kurjeris Taujenis, kuris patvirtino L. Prapuolenio informaciją. V. Bulvičius paprašė jį grįžti į Vokietiją, patikslinti karo datą ir informuoti apie padėtį Lietuvoje. Deja, šios užduoties Taujenis nespėjo įvykdyti. Jis 1941 m. gegužės 3 d. Vilniuje buvo enkavedistų suimtas.

1941 m. birželio 9 d. rytą V. Bulvičiaus žmona Marija Bulvičienė iš Kauno nuvyko į lietuvių korpuso vasaros poligoną Pabradėje, norėdama išpėti vyrą apie prasidėjusius Vilniaus LAF suėmimus (tai buvo su nelegaliu radijo siųstuvu susiję asmenys). Šią informaciją ji buvo gavusi iš savo svainio L. Žemkalnio, kuris, pajutęs NKVD seklių pavojų, iš Vilniaus pasitraukė į Kauną ir ėmė slapstytis. Ji Pabradėje susitiko su savo vyru V. Bulvičiumi ir jam papasakojo apie gautą informaciją. Tačiau V. Bulvičius patarė L. Žemkalniui grįžti į darbą ir nepamatuoti, ydant neatkreiptų čekistų dėmesio. Grįžusi į Kauną, kitą dieną M. Bulvičienė nuramino L. Žemkalnį ir perdavė V. Bulvičiaus patarimą grįžti į Vilnių. Tai buvo lemtinga klaida. Čekistai jau prieš keletą mėnesių buvo aptikę jiems dar nežinomą naują pagrindinę antisovietinę organizaciją, kurią sąlyginai pavadino “šaulių mirties batalionu” ir sekė jo pėdsakais. V. Bulvičių suėmė iš birželio 9 d. į 10 dienos naktį, nors buvusio KGB archyve rasti dokumentai teigia, kad V. Bulvičius suimtas 1941 m. birželio 13 d. Taip galėjo būti, nes V. Bulvičių suėmė NKVD darbuotojai ir jis tam tikrą laiką, vengiant viešumo, galėjo būti jų žinioje laikomas. Tą iš dalies savo atsiminimuose patvirtina ir čekistai J. Vildžiūnas ir J. Bartašiūnas.

1941 m. birželio 22 d. prasidėjęs Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karas sujaukė tolesnius enkavedistų planus. Jie buvo priversti paskubomis evakuoti suimtuosius. NKVD konvojinės kariuomenės 240 pulko kareiviai Vilniaus geležinkelio prekių stotyje sugrūdodami atvartus iš NKVD rūsių ir kalėjimo 1700 kalinių į vagonus. Po vokiečių aviacijos antskrydžio, kai mieste pradėjo veikti lietuvių sukilėliai, geležinkelininkai atkabino daugumą vagonų ir čekistai išvežė tik 20 vagonų su kaliniais (liudytojai tvirtina, kad buvo išlaisvinta apie 500 kalinių). Deja, V. Bulvičiaus ir jo likimo draugų tarp išsilaisvintųjų nebuvo. Birželio 26 d. ešelonas su V. Bulvičiumi ir jo bendražygiais buvo Velikije Lukuose, o liepos 3 d. – Gorkyje (čia buvo atvežti 648 kaliniai). V. Bulvičius į Gorkio NKVD kalėjimo Nr. 1 kambarą buvo pasodintas 1941 m. liepos 9 d.

Atsitokėję nuo nelaukto vokiečių užpuolimo, Gorkio čekistai ėmėsi darbo ir 1941 m. rugsėjo 24 d. NKVD Gorkio srities valdybos kalėjimų skyriaus viršininkas vyr. leitenantas Jefremovas imasi tirti NKVD Vilniaus miesto valdybos tardymo bylą Nr. 842-41 m., kurioje V. Bulvičius su savo likimo draugais kaltinamas “tėvynės išdavimu”. Rugsėjo 27 d. 22 val. 30 min. kalėjime Jefremovas pradeda tardyti V. Bulvičių, baigė tik 3 val. 30 min.

Štai kaip aprašo NKVD tardymus V. Bulvičiaus bendražygis kapitonas Juozas Vabalas: “Ilgą laiką, 4–5 dienas, nedavė duonos. Po to davė labai sūrią sriubą ir persūdytą žuvį. Tai sukeldavo nepakeliamą troškulį, o vandens neduodavo... Sėdėjau tardytojo kambarėje ant kėdės, rankos surištos už nugaros, mušdavo per galvą iki sąmonės netekimo. Užmaudavo ant galvos kibirą ir mušdavo per jį lazda, išrengdavo nuogą, įremdavo durtuvus ir vertė duoti prisi-

pažinimo parodymus”.

V. Bulvičius nepalūžo, ištvėrė kankinimus, patyčias. Ištvėrė ir pačius skaudžiausius išbandymus – po žiauriausių kankinimų palūžusių savo draugų ir bendražygių akistatą. Gal todėl ir nėra LAF vadovybės byloje pirminių V. Bulvičiaus tardymo protokolų. Tik NKVD Gorkio kalėjime Nr. 1 1941 m. spalio 27 d. jam surašyta arešto nutartis.

Štai ką rašė dim. plk. lt. E. Jakimavičius velionio V. Bulvičiaus žmonai Marijai, gyvenančiai Toronte, Kanadoje (*Tėviškės žiburiai*, 1999 10 12, Nr. 41). E. Jakimavičius rašo: “Visą mėnesį skaičiau Lietuvos ypatingajame archyve saugomą majoro Vytauto Bulvičiaus ir jo bendražygių baudžiamąją bylą. Tai keturi tomai – iš viso 1293 lapai ir vienuolika priedų – iš viso 372 lapai. Skaitai, pašiurpsti, susimąstai, stebiesi ir žaviesi. Pašiurpsti – kokios buvo taikos jėgoms tardymo priemonės. Stebiesi – kaip jie atlaikė tą nežmonišką spaudimą, kaip nepalūžo jų dvasia, nes kūnas buvo išsekintas nuo bado, nemigos, kankinimų. Žaviesi – jie tikrai buvo puikiausi Lietuvos vaikai, visa brangiausia auškojo Lietuvos laisvei”.

1941 m. spalio 30 d. V. Bulvičiui čekistas Jefremovas pateikė kaltinimą. 1941 m. lapkričio 26–28 dienomis Gorkyje įvyko uždaras Maskvos karo apygardos Karo tribunolo posėdis, kuriam pirmininkavo 3 rango karo juristas Zapolskis, vienas tribunolo narys buvo senas bolševikas lietuvis, brigados karo juristas Kazimieras Stasiulis. Tribunolo sekretorius buvo estas, 2 rango karo juristas Rebane.

Lapkričio 27 d. 13 val. 50 min. V. Bulvičius tarė paskutinį žodį: “Kaltinimą, kuris man pateiktas, aš pripažįstu ir, savo paskutiniame žodyje, aš prašau tribunolą atkreipti dėmesį į tas aplinkybes, kurios mane prie to privedė”.

(Kalba netaisyta. Red.)

Bus daugiau

KANADOS ĮVYKIAI

Imigrantų atranka

Dar kartą išvengta galimų rinkimų, kai liberalai nutarė neprieštarauti balsuojant už naująją imigracijos įstatymą. Pagal jį vyriausybei ir imigracijos ministerijos pareigūnams suteikiama teisė išimties tvarka peržiūrėti prašymus ir suteikti pirmumo teisę norintiems apsigyventi Kanadoje. Šiuo metu yra daugiau kaip 900,000 pareiškimų, tarp jų – beveik trečdalis itin šiuo metu reikalingų aukštos kvalifikacijos specialistų. Norėdami spartinti jų dokumentų peržiūrą ir leidimus, vyriausybė pasiūlė įstatymu patvirtintas išimtis bei teisę spręsti kai kurias bylas. Liberalai nepasiruošę rinkimams ir nutarė nebalsuoti ar visai nesirodyti balsavimo dieną. NDP ir “Kvebeko blokas” įsitikinę, kad tokios pataisos tik skatins lygiavos pažeidimus ir piktnaudžiavimus, balsavo prieš, bet konservatoriams užteko daugumos balsų, kad įstatymas būtų patvirtintas.

Konservatorių vyriausybė visų kanadiečių vardu atsiprašė indėnų už patirtas skriaudas ir bandymus prievarta auklėti indėnų vaikus pagal angliškosios bendruomenės tvarką. Nuo 19 šimtmečio pradžios iki 20 pabaigos visoje valstybėje buvo 130 internatinių mokyklų. Jose prievarta buvo apgyvendinta 150,000 vaikų, kai kurie dar kūdikystėje buvo atplėšti nuo tėvų. Čia jie buvo verčiami atsisakyti savo kalbos, papročių, kultūros ir šeimos tradicijų. Neišvengta ir fizinės bei seksualinės prievartos. Buvusiems mokyklų auklėtiniais per šiuos dešimtmečius po daugelio teismų buvo pripažinta 1.9 bln. dol. išmokos, atskiri atsiprašymai. Ši vyriausybės atsiprašymą ministeris pirmininkas S. Harper skiria visai Kanados Pirmosios tautos ir indėnų visuomenei už padarytas skriaudas jų vaikams ir šeimoms. Įvykio liudininkais tapo indėnų atstovai, pakviesti į parlamentą, visos politinės organizacijos ir partijos, atidėjusios trumpam savo darbus, bei kanadiečiai, galėję matyti istorinį momentą televizorių ekranuose. Panašių atsiprašymų už neteisingus vyriausybės veiksmus praeityje yra sulaukusios ukrainiečių, japonų, kiniečių ir indų bendruomenės.

Senatas pradeda apklausa, norėdamas išsiaiškinti, kokią grėsmę valstybės saugumui sukėlė buvusio užsienio reikalų ministro M. Bernier neapdairumas. Užsienio reikalų ministeris pats atsistatydino, paaiškęs, kad jis buvo palikęs

slaptus vyriausybės dokumentus savo draugės namuose. Paaiškęs M. Bernier draugės ryšiams su nusikaltamomis Montrealio grupėmis, opozicija prašo atidžiai ištirti profesinio aplaidumo aplinkybes ir galimas pasekmes. Kol kas ministeris pirmininkas, M. Bernier ir viešojo saugumo ministeris S. Day atsisako dalyvauti apklausoje, tvirtindami, kad tai tik politinis spektaklis. Vyriausybės saugumo tarnyba yra pradėjusi vidinį tyrimą užsienio reikalų ministerijoje.

Waterloo teorinės fizikos instituto mokslininkai sulaukė dosnios 50 mln. dol. dovanos. Šią sumą paskyrė “Blackberry” gamintojas, vienas iš RIM savininkų Mike Lazaridis. Jis prieš 8 metus iš savo privačių santaupų yra paaugęs 100 mln. dol. Šios lėšos buvo panaudotos teorinės fizikos institutui Waterloo mieste sukurti. Per šiuos metus Waterloo mokslininkai išgarsėjo kosmologijos, kvantinės fizikos ir kitais mokslo darbais. Šiomet šios mokslo įstaigos vadovu pakviestas Neil Turok, artimas teorinės fizikos mokslininko Stephen Hawking bendradarbis Cambridge (D. Britanija) universitete. Tikimasi, kad šis garsus mokslininkas, populiarios knygos *A Brief History of Time* autorius, ataras galimybių atvykti į Waterloo institutą ir dalyvauti jo programose.

Dr. Sheela Basrur, 51, Toronto, vėliau Ontario provincijos sveikatos tarnybos vyr. pareigūnė, mirė po sunkios ligos. Kanadiečiai šią medicinos specialistę prisimena iš sunkių 2003 SARS antpuolio metų, kai ji tapo vadovybės centru prieš nežinomą ir greitai plintančią kvėpavimo takų ligą Toronte. Šį pavasarį dr. Basrur buvo apdovanota Ontario provincijos Garbės ženklu. Daktarės darbai ir nuopelnai visuomenės sveikatos apsaugai buvo paminėti vyriausybės ir visuomenės renginiuose.

Kanados elektronikos naujienų mėgėjai liepos 11 d. sulauks dar vieno elektroninio prietaiso – iPhone. Tą dieną pats naujiausias ir greičiausias bevielio ryšio įrenginys bus pristatytas 22 valstybėse, tarp jų ir Kanadoje. *Apple Inc.* pagamintą iPhone aptarnaus *Rogers Communications* tarnyba. Tai pati naujiausia ir pigiausia iPhone versija, kainuojanti 199 JAV dol. Iphone pranašesnis už savo pirmtakus garso kokybe, ilgesniu baterijų tarnybos laiku (300 darbo val.), kitomis techninėmis galimybėmis. **SK**

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

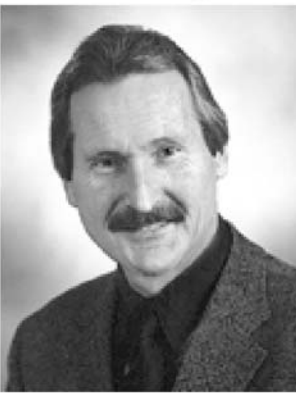
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

ESPERANTO KONGRESAS

Gegužės 27-30 d.d. Vilniuje vyko Pasaulinis esperantininkų žurnalistų kongresas, sutraukęs per 180 dalyvių, žurnalistų iš 40 valstybių, kurie siekė suteikti naujo turinio esperanto kalbai žurnalistikoje, aptarė pasaulio kalbų lygiateisiškumo ir daugiakalbystės sklaidos idėjas. Kongresą surengė Lietuvos žurnalistų sąjunga ir Lietuvos esperantininkų sąjunga (LES). Pirmą kartą surengti Pasaulio esperantininkų žurnalistų kongresą Lietuvoje, kurioje gimė esperanto kalba, pasiūlė Pasaulio esperantininkų žurnalistų draugijos ir Pasaulio esperantininkų sąjungos vadovybė. Pagrindinis kongreso pranešėjas, Hartfordo universiteto (JAV) prof. Humphrey Tonkin sakė, kad Lietuva šiam kongresui pasirinkta ne tik dėl esperanto kalbos šaknų. Pastaraisiais metais Lietuvoje esperantininkų judėjimas plinta, prieš 3 metus Vilniuje vyko Pasaulio esperantininkų kongresas. Lietuvos esperantininkų žurnalistų draugijos vadovas, žinomas radijo ir televizijos žurnalistas, Lietuvos žurnalistų sąjungos (LŽS) pirminko pavaduotojas Audrys Antanaitis išrinktas Pasaulinės esperantininkų žurnalistų draugijos (TEJHA) pirmininku.

KALBOS „TĖVYNĖ“

Nors tikslios statistikos, kiek pasaulyje yra žurnalistų, mokančių ir vartojančių esperanto kalbą, nėra, Tarptautinėje esperantininkų žurnalistų draugijoje jų esama keletas šimtų, prie jų prisijungia ir apie 40 Lietuvos žurnalistų – profesionalų ir mėgėjų. Lietuva gali didžiuotis esperanto kalbos ištakomis – šios visame pasaulyje paplitusios kalbos pagrindų kūrėjas Liudvikas Zamenhofas yra gyvenęs Lietuvoje ir ten baigė rašyti pirmąjį tarptautinės esperanto kalbos vadovėlį. Lietuvos esperantininkų sąjungos rūpesčiu esperanto kalba yra dėstoma Vilniaus universiteto Kauno humanitariniame fakultete, Šiaulių ir Vilniaus pedagoginiame universitetuose. Esperanto kalbos mokoma ir keliolikoje Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų. 2009 m. ketinama Lietuvoje organizuoti tarptautinį jaunimo esperantininkų kongresą.

POPULIARI „SVETAINĖ“

Dienraščio *Vakarų ekspresas* interneto tinklalapio www.ve.lt tarp visų naujienų portalų Lietuvoje užima 4-ąją, populiariausių šalies tinklalapių šimtuose – 14-ą vietą. Naujausių interneto

tyrimų bendrovės „Gemius Baltic“ atliktų tyrimų duomenimis, balandį tinklalapio pasiekiamumas buvo 17.38%. Balandį tiek Lietuvos gyventojų nuo 7 iki 74 metų amžiaus bent kartą buvo apsilankę *Vakarų ekspreso* tinklalapyje. Tai – aukščiausias rezultatas tarp regioninių interneto tinklalapių Lietuvoje. Prieš kurį laiką pakeitęs savo veidą ir turinį, tinklalapis siūlo ne tik internetinį dienraščio *Vakarų ekspresas* variantą, bet ir karščiausių naujienų iš uostamiesčio, Vakarų Lietuvos, visos šalies bei pasaulio. Didelio populiarumo sulaukia ir tinklalapyje lankytojams organizuojami konkursai, itin žiūrimos yra ir vaizdo naujienos.

PREMIJA RESTORANUI

Vilniuje veikiantis restoranas „Verkia“ apdovanotas Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos (PTO) specialiu žiuri prizų „Ulisas“ (Ulysses) už kulinarinio paveldo mainus, darančius įtaką turizmo plėtrai. Prizas įteiktas Madride vykusiose apdovanojimo iškilmėse. „Verkių“ restoranas įvertintas turizmo verslo inovacijų kategorijoje. Prieš 5 metus PTO įsteigtas „Uliso“ prizas kasmet teikiamas už indėlį į pasaulio turizmo plėtrą, turizmo politikos ir valdymo inovacijas, įvairių veiklos sričių pritaikymą turizmo tikslams. Šiemet šeši „Uliso“ apdovanojimai suteikti už tokią veiklą Ispanijoje, Saudi Arabijoje, Brazilijoje, Čilėje, Kanadoje ir Lietuvoje. Istoriniuose Verkių rūmuose įsikūrusiame restorane „Verkia“ (UAB „Gero serviso garantija“) vakarieniavę pasaulio turizmo specialistai liko sužavėti Verkių rūmais ir labai teigiamai įvertino restoraną, puoselėjantį istorinę pastato dvasią.

PIRMAUJA VU

Antrą kartą vykdytame valstybinių šalies aukštųjų mokyklų vertinime pirmąja Vilniaus universitetas (VU), paskutinėje vietoje – Dailės akademija. LRT skelbia, jog 2-ąją vietą vertinime užima Kauno technologijos universitetas, 3-ią – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, 4-tą – Vytauto Didžiojo universitetas, 5-tą – M. Romerio universitetas. Universitetai lyginti pagal 7 kriterijus: vykdomą mokslo veiklą, aukščiausius veiklos įvertinimus tautiniu mastu, specialybių ir studijų pakopų pasiūlą, akademinio personalo kvalifikaciją, studijų sąlygas, studentų vertinimą ir darbdavių požiūrį. Universitetai galėjo surinkti po 100 balų. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Šiluvos Marijos paveikslą Montrealio Aušros vartų šventovėje neša A. Piešina ir L. Dainienė
Ntr. Z. Burksaičio

Patenkinti veikla

45-tasis Amerikos lietuvių fondo narių suvažiavimas

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Jis įvyko 2008 m. gegužės 3 d. PLC, Lemonte, IL, dalyvaujant 118 narių su 12,525 balsais iš galimų 25,625. Suvažiavimo prezidiumą sudarė Tarybos pirm. A. Tamulis, Valdybos pirm. Ramūnas Astrauskas, suvažiavimo pirminkas – Vytautas Narutis ir Rimas Domanskis. Sekretoriavo Aldona Šmulkštienė. Buvo perskaitytas garb. kons. Ingridos Bublienės sveikinimas. Rašytojai Danutei Bindokienei įteikta JAV LB Švietimo tarybos premija (mecenatas ALF). Ją pristatė buvęs LB Švietimo t-bos narys Juozas Polikaitis. Premiją už jos ilgametę daugiapusišką veiklą švietimo srityje įteikė JAV LB KV pirm. Vytautas Maciūnas. Sveikino A. Tamulis. Maironio lit. mokyklos (Lemonte) mokinės įteikė D. Bindokienei gėlių. Po to prasidėjo suvažiavimo darbai – buvo pristatytos suvažiavimo darbų komisijos. Išklausyta visa eilė išsamių ir svarbių pranešimų.

Savo pranešime T-bos pirm. A. Tamulis pasidžiaugė, kad 2007 m. įnašai buvo antri didžiausieji ALF istorijoje. ALF yra dėkingas už dr. Vytauto Užgirio viršmilijoninį palikimą ir už naujai įsteigtus specialios paskirties fondus: dr. Raslavičiaus – patologams paremti Lietuvoje, Broniaus Markeliūno – lietuvių kultūrai remti, dr. Plioplio sesers Ramutės Plioplytės vardo stipen-

dijų fondas ir Mindaugo Gedgaudo fondas. A. Tamulis paskelbė 2007 m. narių apklausos duomenis, iš kurių matyti,

Amerikos lietuvių fondo narių 45-ajame suvažiavime pagerbta rašytoja, visuomenininkė, redaktorė Danutė Bindokienė. (Iš k.) Maironio mokyklos mokinės, JAV LB vald. pirm. Vytautas Maciūnas, (dešinėje) ALF tarybos pirm. A. Tamulis

kad norėta daugiausia paramos skirti švietimui, mokykloms, jaunimui, o mažiausia – Lietuvai. Pagal tuos duomenis Fondu labai patenkinti ir patenkinti yra 81% apklaustųjų, o nepatenkinti ar labai nepatenkinti – 12%. Tarybos pirmininkas dėkojo T-bos kadenciją baigusiems Sigitai Balzekienei, Robertui Vitui ir Ramonai Žemaitienei. Priminė, kad šiame suvažiavime bus balsuojama už 2 įstatų pakeitimus. Kvietė jungtis į ALF rėmėjų eiles ir dėkojo visiems, prisidėjusiems prie ALF veiklos.

Šie metai pradėti šūkiu: „Mes – Lietuvos fondas, Lietuvių fondas – jaunimui, Jau-

tuvių fondui ir eitų ALB apylinkės vardu (J. Budrienė). Pirmininkaujantis R. Domanskis paaikškino, kad, pagal dabartinius įstatus, galima diskutuoti, bet ne balsuoti. Buvo siūloma, kad ALF nepelno siekiančioms or-joms pagal tam tikrą nuošimtį skolintų pinigų, ir tai būtų kitas investavimo būdas. Po visų pranešimų ir diskusijų ALF pavaišino dalyvius pietumis. Suvažiavimas praėjo darbingoje, jaukioje ir draugiškoje nuotaikoje.

(Straipsnis sutrumpintas vengiant kartoti suvažiavimo aprašymo duomenų, paskelbtų TŽ 22 nr. Red.).

(Ntrs. Z. Degučio)

ALF narių 45-ajame narių suvažiavime š.m. gegužės 3 d. (Iš k.) Rimas Domanskis, Arvydas Tamulis, Ramūnas Astrauskas, Vytautas Narutis

Wasaga Beach, ON

ŠIOS APYLINKĖS lietuvių pensininkų klubo žiniaraštis *Wasagos Pašvaistė* (gegužė, 2008) rašo, kad gegužės 13 d. buvo atšvęsta Motinos diena per gegužės mėnesio suėjimą. Programą atliko Elena ir Vladas su eilėraščiais ir Irena, Elena, Alfredas ir Romas su daina. Vyko vaišės, ir ši sykį visus aptarnavo vyrai. Pasveikinom sukaktuvininkus: Cilę, Birutę S., Adolfą, Vacį, Aldoną ir Joną V. Ypatingą jubiliejų atšventė Birutė Samsonienė, pagaliau įžengusi į garbingą amžių. Ta proga atkeliavo didelis „napoleonas“, kuriuo Birutė visus pavaišino. Birželio 3 d. iškyla į „Casino Rama“ praėjo su dideliu pasisekimu; važiavo 40 narių su svečiais.

Birželio 28, šeštadienį, 4 v.p.p. rengiame tradicinę, metinę gegužinę laukę prie Gerojo Ganytojo šventovės. Bus galima ten nusipirkti šilto maisto, lietuviško alučio; visus pralinksmins muzikantas Vitas Balyta. Visi maloniai kviečiami. Liepos 5, šeštadienį, 6 v.v. rengiame koncertą Gerojo Ganytojo patalpose. Atvyksta „Pajūrio lakštingalos“ – penketukas iš Klaipėdos. Bilieto kaina – \$10. Po koncerto bus vaišės. **KB**

SPRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kullešius

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

Hamiltonė Talentų popietėje š.m. birželio 7 d. dalyvavęs jauniausias dainos-muzikos mėgėjas, 7 metų Pauliukas Kesminas, sužavėjęs visus atvykusius dainele *Du gaideliai*

Hamilton, ON

ŠILUVOS M. MARIJOS JUBILIEJUI KANADOJE Hamiltonė ir per Aušros Vartų parapiją Hamiltonė, stambesnes sumas auکوjo: \$100 – Hamiltono Aušros Vartų parapijos KLKM dr-jos skyrius, J. Astas, K. Gudinskas, V. Kezys, O. Mel-

nykienė; \$50 – A. Adomaitienė, V.G. Drešeriai, R. Fronczak, J. Gedris, I. Jakimavičienė, V. Kazlauskas, S. Zubrickas, J. Bieliūnas, L. Grabošas. Nuosirdžiai visiems Hamiltono ir St. Catharines apylinkių auکوtojams dėkoja – **Šiluvos M. Marijos jubiliejinių metų Kanadoje komitetas**

Po paskutiniųjų Mišių Šiluvos Švč. Mergelės Marijos šventovėje 2006 m. rugpjūčio 27 d. Londone, ON. (Iš k.) KLB Londono apylinkės pirm. Stasys Keras ir buvusios parapijos komitetas – Rūta Dragunevičiūtė, Irena Dragunevičienė ir Algirdas Dragunevičius. Už jų buvęs klebonas kun. Kazys Kaknevičius

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 59 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santapas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.00%
180 dienų indėlius2.25%
1 m. term. indėlius2.85%
2 m. term. indėlius3.35%
3 m. term. indėlius3.80%
4 m. term. indėlius4.00%
5 m. term. indėlius4.10%
RRSP ir RRIF (Variable)1.00%
1 m. ind.2.85%
2 m. ind.3.35%
3 m. ind.3.80%
4 m. ind.4.00%
5 m. ind.4.10%

PASKOLAS
Asmeninės nuo6.15%
nekiln. turto 1 m.6.15%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu**

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Draugo fondo (DF) pavasarinis posėdis įvyko gegužės 20 d. Jį dr. Ona Dargirdienė pradėjo malda. Posėdžiui pirmininkavo DF pirm. Marija Remienė. Buvo perskaitytas ir priimtas praėito posėdžio protokolas. M. Remienė savo pranešime pasidžiaugė, kad pavasarinis DF vėjus vyksta neblogai. Daugiausia auکوjo nuolatiniai auکوtojai, bet atsiranda ir naujų. Pasigendama stambesnių auکو. Tačiau DF dėkingas už kiekvieną auką, nes dienraštis *Draugas* išsilaiko tokių auکو dėka. DF išd. Leopoldas von Brawn padarė pranešimą, pateikdamas informaciją skaičiais, lentelėmis bei kreivėmis. Per šio pavasario vėjų surinkta 12,940 dol., mažiau nei praėjusį pavasarį. Vėjus tęsiasi toliau ir dar tikimasi daugiau auکو. Administracinės išlaidos labai mažos – išleista tik 511 dol. pašto ženklams. Visi darbai atliekami be atlyginimo, savanoriškai. Šiuo metu izde yra 764,503 dol. DF yra nupirkęs lankstymo ir adresavimo mašiną, kurios kainavo 54,610 dol.

Venezuela

A.a. Maria Elena Baronas Šulcas, Venezuelos lietuvių bendruomenės pirmininkė, PLB Valdybos narė, po sunkios ligos, eidama 47-uosius metus, mirė balandžio 23 d. Labai nuoširdžiai darbavosi atgaivindama Venezueloje lietuvių veiklą. Gyvai reikšėsi lietuviškoje mokykloje, rūpinosi Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje, rinko medžiagą apie lietuvių gyvenimą Venezueloje. Ji buvo tiesios ieškotoja, kovojo už žmogaus teises, demokratinius principus gyvenamame krašte. Dažnai lankydavosi Lietuvoje, palaikė ryšius su giminėmis, svajojo ten kada nors apsigyventi visam laikui. Buvo tikra patriotė lietuvi. Paliko našlaitėmis dvi jaunas dukras Audrą ir Silviją, kurias išmokė gražiai kalbėti lietuviškai. Jos netektį išgyvena Pasaulio lietuvių bei Venezuelos lietuvių bendruomenės. Šiemet per Kovo 11-osios minėjimą Maracay mieste Lietuvos garbės konsulas Venezueloje Borisas Petrusevičius velionę apdovanojo už nuopelnus Lietuvių bendruomenei. Palaidota Caracas Cementerio del Este kapinėse.

Australija

A.a. Vytautas Stelemikas, 84 m. amžiaus, mirė gegužės 1 d. Sydney mieste. Velionis gimė 1923 m. spalio 1 d. Dumblianų kaime, Vabalninko valsč., Biržų apskr. Baigęs pradžios mokyklą, mokėsi Panevėžio prekybos

mokykloje. Paskelbus savanorių šaukimą į gen. P. Plechavičiaus organizuojamą Vietinę rinktinę, Vytautas prisijungė prie daugybės kitų savanorių. Buvo pasiūstas į naujai įsteigtą karo mokyklą Marijampolėje. Karui pasibaigus, Vytautas pakliuvo į amerikiečių belaisvę. Paleistas Stade mieste surado lietuvių vadovaujamą pabėgėlių stovyklą. Bet, kaip buvęs Vokietijos kareivis, į stovyklą nebuvo priimtas. Vėliau su draugu įsikūrė prancūzų zonoje, kur miškų bendrovėje gavo gerą darbą. V. Stelemikas 1949 m. atvyko į Australiją. Atlikęs darbo prievolę, apsigyveno Sydney mieste. Čia jis įsijungė į lietuvių bendruomeninį gyvenimą. Buvo romuvėnų, Lietuvių Namų, vėliau klubo valdybos narys, sporto klubo „Kovas“ narys ir rėmėjas. Su velioniu atsisveikinimas vyko Rockwood kapinių koplyčioje. Religines apeigas atliko kun. J. Stankevičius, tardamas ir gražų atsisveikinimo žodį. Artimųjų vardu kalbėjo A. Laukaitis, draugų – D. Skorulienė. M. Reisgienė, kuri rūpinosi testamentu vykdymu, kalbėjo angliškai, nes laidotuvėse dalyvavo nemažai velionies draugų australų.

Lenkija

Seinijos lietuvių dienos vyko Vilniaus Mokytojų namų patalpose. Ta proga paminėtas ir „Aušros“ leidyklos penkiolikmetis. Šventės atidaryme grojo Jungėnų kaimo kapela. Šventę sveikinimais pradėjo rašytoja Birutė Januškaitė ir Seinų apskrities viršininko pavaduotojas Romas Vitkauskas. Toliau vyko Punsco namų vaidinimas *Trys mylimosios*, parašytas Julės Žemaitės. Mokytojų namų galerijoje buvo išdėstytos „Aušros“ leidyklos išleistos knygos, vadovėliai, lietuvių-lenkų kalbų žodynėliai. „Aušros“ leidyklos spaudinių apimtis skaičiuojama šimtais leidinių. Vyko ir Seinijos krašto veikėjo bei kultūrininko Sigito Birgerio fotografijų paroda, skirta Punsco parapijos 410 metų sukakčiai. Koncertas vyko Šv. Kotrynos šventovės salėje. Pasirodė ir užsieniuose koncertavusi Jungėnų kaimo kapela (vad. V.K. Svitojus). Punsco Kovo 11-osios licėjaus choras „Pašešupiai“ padainavo liaudies dainų, tarp jų ir vieną Lietuvos partizanų dainą *Kur tu eisi*. Seinų „Žiburio“ gimnazijos moksleiviai pasirodė su „pop muzika“, sulaukę ilgų plojimų. Istorikas dr. Bronius Mankauskas pristatė savo knygą lenkų kalba apie Lietuvos partizanų kovas 1944-1953 metais *Litewska wojna partizanska 1944-1953*. **JA**

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutau-pysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

Š.m. balandžio 20 dieną Prisikėlimo parapijos salėje įvykusį Toronto “Volungės” choro koncertą prisiminus. Viršuj iš k.: pianistės L. Kanovičienė ir I. Beresnevičienė; grupė volungiečių su ilgamete vadove muz. Dalia Viskontiene; apačioj – “Volungės” moterų grupė; dešinėj – bendras choras Nrs. R.D. Puterių

Vaikystės takeliais drauge su muzika

Kiekviena nata turi savo reikšmę, / Kiekvienas sugrotas akordas – neatsiejama muzikos dalis

Jau tampa tradicija, kad kasmet Klaipėdos rajone vyksta daug įvairiausių muzikinių ir meninių renginių, kuriuose dalyvauja ugdymo įstaigų meniniai kolektyvai. Šie renginiai – tai tarsi kultūrinio gyvenimo dalis, kurioje tiek maži, tiek dideli turi galimybę ne tik parodyti save, bet ir pasidžiaugti savimi ir kitais, tobulėti ir augti. Juk muzikos garsai – tai nuoširdi kalba tarp klausytojų ir scenoje pasirodančių atlikėjų. Kokia ta kalba? Ji nepamatuota, ji graži ir neįprastai įdomi. Nebe pirma gegužė skaičiuoja nuskaubėjusius renginių akordus. Jie lyg vainikuoja mūsų pedagogų nuveiktus darbus, o mokiniams – šventinius išpūdžius. Apie tai plačiau kalbamės su Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vyriausiąja specialiste Irena Barbšiene.

Šie koncertai ypatingi tuo, kad juose pasirodo ne tik atlikėjai solistai, bet ir įvairūs ansambliai, chorai, šokių ir instrumentinės muzikos kolektyvai. Renginių gausa bei jų organizavimas susijęs su tuo, kad norima vis labiau užčiuopti muzikos mokytojo darbo rezultatus. Juolab, kad dalyvaujant įvairiuose muzikiniuose renginiuose patys mokiniai pradeda išmokti vertinti ir įsivertinti savo kūrybines galimybes ir kitų atlikėjų interpretacijas. Kiekviename renginyje vertinamas muzikos pedagogo darbas ir meninių kolektyvų pasirodymai. Pvz., festivalis “Augino močiutė” – tai tarsi šventinis renginys, kuriame yra progą ne tik “prasidainuoti” bei patiems pasirodyti, bet ir paklausti kitų atlikėjų. *Dainų dainelės* konkursas – atsakingas renginys, kuriame atrenkami kolekty-

viatyvos rezultatas. Šioje gimnazijoje dirbančios ir festivalius organizuojančios Jūratė Surblienė, Laima Rimkienė ir Birutė Šutinienė yra puikios ir aktyvios muzikos specialistės. Beje, muzikos pedagogų darbo rezultatai apčiuopiami ir ikimokyklinių įstaigų teatrinų grupių apžiūroje-festivalyje “Bebenčiuko teatras” Sekminėse. Minėtose šventėse skamba labai daug dainuojamosios tautosakos.

– Kaip kinta muzikinių renginių pobūdis? Ar noriai muzikos pedagogai juose dalyvauja?

– Noriu pasidžiaugti, jog Klaipėdos rajono muzikiniuose meniniuose renginiuose kasmet daugėja atlikėjų. Taigi, galima teigti, jog ir mokytojų iniciatyva juose dalyvauti didėja. Beje, čia nėra nei nugalėjusių, nei pralaimėjusių – visi esame lygiateisiai scenos dalyviai. Reikia pabrėžti, jog kolektyvus koncertiniai pasirodymai verčia pasitempti, mokytis iš kitų scenos partnerių. Kinta kolektyvų sceniniai kostumai, apranga ir meninis kūrinių atlikimas. Tai puiki galimybė tobulėti ir ieškoti vis geresnių muzikinių sprendimų. Šiais metais *Dainų dainelės* konkurse dalyvavo per 200 muzikantų. Turime aktyviai muzikuojančių mokyklų. Tai “Vaivorykštės” ir Veiviržėnų gimnazijos, Ketvergių, Judrėnų bei Dvilų pagrindinės mokyklos. Kai kuriose bendrojo lavinimo pagrindinėse mokyklose ir gimnazijose gyvuoja chorai, kurie pasirodo ne tik rajoniniuose renginiuose, bet taip pat atstovauja rajonui šalyje. Aukščiau minėtuose renginiuose yra sudaromos vertinimo komisijos, kurių veikloje dalyvauja svečiai iš Klaipėdos: universiteto lektoriai A. Merkeliene ir J. Kubilius, Vydūno mokyklos direktorius A. Girdzijauskas. Pastarieji išsako muzikos pedagogams pagyrimus ir rekomendacijas numatant tolesnes ugdymo gaires muzikinio ugdymo procese, veda praktinius meistriškumo užsiėmimus. Geriausiai pasirodžiusieji kolektyvai yra deleguojami atstovauti savo įstaigoms bei Klaipėdos rajonui renginiuose, vykstančiuose Klaipėdoje.

Galima pasidžiaugti, kad kasmet atliekama vis daugiau lietuvių liaudies kūrinių, pasižyminčių turtingomis aranžuotėmis, neretai persipinančiais

polifonijos elementais, netradiciniais muzikos išraiškos elementais.

Klausytojai turi galimybę išgirsti ir kitų tautų liaudies muzikos, autorių kūrinių. Renginiuose stengiamasi

Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus specialistė I. Barbšienė

atskleisti lietuvių liaudies papročius ir tradicijas. Aišku, mes nepadarysime švenčių ir susibūrimų tokių, kokie būdavo prieš keletą dešimtmečių, tačiau stengiamės taikytis prie šio laiko. Geri muzikos mokytojų darbo rezultatai neįmanomi be betarpiško mokyklų vadovų palaikymo ir paskatini. Vadovai pripažįsta tai, kad šie renginiai yra puiki pasisaugojimo priemonė organizuojant mokinių užimtumą ir laisvalaikį. Mokslo metų pabaigoje geriausiai pasirodę kolektyvai dalyvauja baigiamuosiuose koncertuose. Šiemet baigiamasis koncertas “Gėlė mamai” susilaukė didelio klausytojų dėmesio.

– Kokie ryškiausi Klaipėdos rajono muzikos pedagogai ir meniniai kolektyvai?

– Rajono muzikos pedagogai yra kūrybiški ir šaunūs, nors muzikinė veikla ir pedagoginis darbas reikalauja daug energijos ir jėgų, norint pasiekti gerų rezultatų. Aukščiau minėtieji renginiai – gerosios patirties sklaida. Po koncertų susibūrimuose mokytojai noriai dalijasi savo praktine patirtimi, išpūdžiais, išklauso kritiką muzikinio ugdymo klausimais.

Vėžaičių pagrindinės mokyklos kanklininkų ansamblis “Šermukšnėlė”. Vadovė R. Pozingienė

– Pastaraisiais metais Gargžduose daugėja muzikinių renginių, kuriuose pasirodo Klaipėdos rajono švietimo įstaigų auklėtiniai. Viena iš renginių iniciatorių esate Jūs. Kuo šie išsiskiria iš kitų rajone vykstančių renginių?

– Klaipėdos rajone vyksta ištis nemaza renginių, kuriuose turi galimybę pasirodyti atlikėjai iš ugdymo įstaigų. Visi šie renginiai vyksta ne tik Gargžduose, bet ir kituose rajono miesteliuose. Mokyklų auklėtiniai muzikavimo meną atskleidžia *Dainų dainelės* rajoniniame konkurse, instrumentinės muzikos ir šokių festivaliuose bei dainų festivalyje “Augino močiutė”.

vai į išvykas zonos ir šalies lygmenyje. Renginių organizavimo rezultatai yra džiuginantys, nes juose kasmet pasirodo vis daugiau puikių dainorėlių, kuriuos paruošia mokyklose ir darželiuose dirbantys puikūs muzikos specialistai, turintys meninį pajėgumą. Nemažai dėmesio yra skiriama lietuvių liaudies dainai. Festivalio “Augino močiutė” nuostatuose pabrėžiama, jog viena iš repertuaro dainų turi būti pasirinkta šeimos tematika ir viena iš dviejų dainų – liaudies daina. Susikūrimė šio festivalio vėliavą kaip tam tikrą simbolį. Instrumentinis muzikos festivalis ir šokių festivalis – tai gražus Gargždų “Vaivorykštės” gimnazijos

Prisimename savo tėvą

RASA NORKUTĖ

Taip, tėve, tu buvai, esi mūsų, tavo vaikų, prisimini-muose, lietaus lašų skambė-jime, kai grįždavai iš laukų sulytas, pavargęs, bet laimin-gas. Tu išėjai sulaukęs šimt-mečio, atidavęs sunkiąją duoklę dviem Pasauliniams karams, tarnavęs kariuomenėj ulonų pulke. Tave abi su sese Ema, kartu su mama prisime-nam kiekvieną rudenį ir pava-sarį peržiūrintį bičių avilius, kuriuos labai rūpestingai ruošdavote tų metų šaltoms ir snieguotoms žiemoms. Visur tave matome: sudrėkusiais nuo prakaito marškiniais va-saros karštyje, grįžusį iš miško šarma pasipuošusį žiemomis, vestuvėse, krikštynose ar ge-gužinėse, kai abu su mama užtraukdavote: *Augau aš pas tėvelį, / Augau aš pas senąjį / Ir užaugau bernelis, / kaip girios ažuolėlis...*

Kaip viskas paprasta, o kartu giliai prasminga ir su-

prantama. Laimingi buvo vai-kai, kai tėvas prisiimdavo at-sakomybę už šeimos saugumą ir vaikų auklėjimą.

Katalikiškoje šeimoje kal-bėdami malda *Tėve mūsų*, mes visko prašome Dievą Tėvą ir gauname iš žemiškojo tėvo rankų. Tik ar visada supran-tame? Ar mums dar lieka lai-ko bent retkarčiais ir pagalvo-ti apie žmones, šeimos narius, kai gyvenime tempas reika-lauja nepailstamai kautis už šeimos gerovę.

Ar sukauptos gėrybės at-neš laimę mūsų vaikams, jei prie jų neturėsime ir negalė-sime pridėti paties svarbiau-sio: senelių ir tėvų palikimo, tradicijų! Ar žinosime, ar su-voksime, kam gyvename šioje žemėje. Kai pradedame gilin-tis ir ieškoti atsakymų, mums pradeda aiškėti, kad, ko gero, tėvo mes nepažįstame. Taip, kiekvienas iš mūsų apie tėvą galime pasakyti kažką gero ir daug. Tai apie tėvus, kurie

mus mylėjo, dirbo negailėda-mi savęs, kad į gyvenimą iš-leistų mus gerus, savo vertę žinančius, žmones.

Aš manau, kad iš tėvo vei-kiausiai aš su sese Ema pavel-dėjome konkretumą, reiklu-mą, pomėgį bendrauti su žmonėmis. Tėvui pavydėjome ištvermingumo jo nelengvuose žemės darbuose. Vėliau miestuose siekiant užsibrėžto tikslo, nesiblašymo sunkiau-siais gyvenimo momentais, mokėjimo susiorientuoti ties svarbiausiais dalykais. Už tai savo tėvui sakome patį nuo-širdžiausią AČIŪ. Visi mes turėjome vaikystėje motiną, tėvą, kurie mus mokė gerumo ir pakantos, meilės ir gyvenimo tiesų. Birželio mėnesį prisiminkime tėvą, jo gerumą, jo pamokymus. Aplankykim jį, jei jis dar mūsų laukia vienas ar su mama. Jei išėjęs, užde-kime ant kapo žvakelę. Tegu ji jam šviečia vasarvidžio nak-tų žvaigždele.

Kvietinių pagrindinės mokyklos-darželio liaudies instrumentinis ansamblis. Vadovė R. Grišmanauskaitė

Vaikystės takeliais...

Atkelta iš 8-to psl.

Pagyrimo žodžių dažnai susilaukia Gargždų lopšelio-darželio “Ažuoliukas” (vad. D. Paškauskienė), mokyklų-darželių “Saulutė” (vad. R. Linkienė) bei “Gintarėlis” (vad. I. Bagdžiūnienė) mažieji atlikėjai. Kasmet šau-niai pasirodo Vėžaičių pagrindinės mokyklos kanklininkų ansamblis “Šermukšnėlė” (vad. R. Pozingienė), Gargždų “Kranto” vidurinės mokyklos (vad. V. Petrulionytė, B. Bortkevičienė) ir Ketvergių pagrindinės mokyklos (vad. A. Lingvenienė) solistai ir meniniai kolektyvai. Kvietinių mokyklos-darželio liaudies instrumentinis ansamblis retas tuo, kad jame muzikuoja visi mokyklėlėje besimokantys mokiniai (vad. R. Grišmanauskaitė). Taip pat norisi pasidžiaugti ir mokytojų J. Surblinės, L. Rimkienės, O. Turauskienės, J. Jokšienės, R. Tulickienės, A. Tilvikienės, L. Kerpienės puikiais darbo rezultatais.

– *Dabar pakalbėkime apie muzikos mokytojo, dirbančio bendrojo lavinimo įstaigoje darbą ir laiko išteklius. Ar pakanka skirtų muzikos pamokų valandų paruošti kolektyvą koncertiniam pasirodymui?*

– Muzikos mokytojo darbas labai skiriasi nuo to mokytojo, kuris dirba muzikos mokykloje, kurioje mokosi gabūs moksleiviai. Kai matai, kad mokytojai išmoko neatrinktus vaikus, tikrai pasidžiaugi rezultatais. Pasirodymams dažniausiai pasirodošama pamokų ir pa-

pildomo ugdymo valandų metu. Kiekvienoje ugdymo įstaigoje požiūris į muzikinio ugdymo procesą yra skirtingas. Ir tikrai galima drąsiai teigti, kad niekada neužteks tiek valandų, kiek skiriama.

Muzikos mokytojas, norėdamas sulaukti visapusiško įvertinimo, turi būti įrodęs, kad muzikinio ugdymo procesą jis geba organizuoti metodiškai tikslingai ir gali atstovauti mokyklai už jos ribų. Mokytojui neužmokama tiek, kiek jis vertas. Sunkoka vaiką įtraukti į muzikinę veiklą, nes šiandieninės vertybės ne visada yra orientuotos į knygų skaitymą ar dainavimą.

– *Lietuvos švietimo sistema kasmet sparčiai kinta. Koks yra šiuolaikinės muzikos pamokos bendrojo lavinimo įstaigoje modelis? Ar mokiniai noriai įsilieja į muzikinės veiklos procesus?*

– Iš tikrųjų švietimo sistemoje yra daug pasikeitimų, tačiau kaip organizuoti muzikinę veiklą nemažai laisvės pasirinkti paliekama pačiam muzikos mokytojui. Nėra griežtos pamokos struktūros, nors joje turi vyrauti visos pamokos dalys. Mokytojas kiekvieną pamoką gali savo nuožiūra modeliuoti. Sėkmingas muzikinis procesas – tai atsakingas ir sunkus darbas, todėl nemanau, kad galutiniu rezultatu pedagogas laiko pasirodymą už įstaigos ribų. Muzikos pamoka bus laukiama tada, kai mokytojas mokės sudominti mokinį mylėti muziką, suprasti jos reikšmę gyvenime. Mokiniai nori dainuoti ir dažnai jie tai daro nuoširdžiai.

– *Ačiū už išsakytas mintis!*

Jurgita Šlušnytė-Šakienė, Klaipėda (Ntrs. J. Šakienės)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vasario 16-osios Nepriklausomybės akto duplikato ir kitų 1918-1940 m. valstybinių Lietuvos dokumentų paieška pradėta Švedijoje Lietuvos ambasados iniciatyva. To meto Lietuvoje visi valstybiniai dokumentai buvo saugomi Prezidentūros kanceliarijos archyve Kaune. Anot istoriko Raimundo Klimavičiaus, svarbiausių dokumentų originalai, tarp kurių galėjo būti ir Nepriklausomybės akto duplikatas, 1940 m. buvo atrinkti ir sudėti į penkias dėžes, kurios turėjo būti pervežtos į JAV per Švediją. Tačiau dėl nepalankiai susiklosčiusių politinių aplinkybių šis siuntinys likęs Švedijoje.

Karo metu dokumentų likimu rūpinosi Lietuvos pasiuntinys Švedijoje Vytautas Gylys (1886-1959). Uždarius ambasadą ir V. Gyliui išvykus į JAV, dokumentus saugoti buvo pavesta švedų ir lietuvių draugijos pirmininkui, archeologui ir meno istorikui Jonui Sigurdui Curmanui (1879-1966). R. Klimavičiaus nuomone, J.S. Curmano asmeniniame archyve gali būti likusi bent dalis minėtosios lietuviškų dokumentų siuntos. Peržiūrėti šiuos ir kitus Švedijos archyvinis fondus numatoma iki š.m. rugsėjo 1 dienos.

Liubline vykusiame XII Witold Lutoslawskio šiuolaikinės muzikos forume dalyvavo ir du lietuviai – akordeonininkas Raimondas Sviackevičius ir violončelininkas Mindaugas Bačkus. *Lietuviškomis impresijomis* pavadintame koncerte jie atliko keturių lietuvių kompozitorių veikalus: Anatolijaus Šenderovo *Sulamitos giesmės* versiją akordeonui, violončelei ir fonogramai, Broniaus Kutavičiaus *Rhythmus-arythmus* naują redakciją akordeonui ir violončelei bei naujus jaunųjų autorių darbus – Jurgitos Mieželytės *Šešėlius* (2007) ir specialiai šiam renginiui sukurtą Justės Janulytės veikalo *Aria* (2008) pasaulinę premjerą.

Akordeonininkas R. Sviackevičius, baigęs Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, 1998-99 m. stažavosi Lodzės (Lenkija) muzikos akademijoje, vėliau Sibelijaus muzikos akademijoje Helsinkyje (Suomija) ir Karališkoje konservatorijoje Hagoje (Olandija). Daugelio Lietuvoje rengiamų akordeonininkų konkursų laureatas, pelnė apdovanojimus tarptautiniuose akordeonininkų konkursuose Italijoje.

Violončelininkas M. Bačkus 1991-98 m. studijavo Lietuvos muzikos akademijoje, profesoriaus Rimanto Armono violončelės klasėje. 1997 m. dalyvavo pirmame Tarptautiniame violončeli-

ninkų konkurse Varšuvoje, 1998 m. – Tarptautiniame violončelininkų konkurse Lietzene (Austrija). Tobulinosi Šiaurės Anglijos Karališkoje kolegijoje Manchesteryje. Surengė kelis solo rečitalius Škotijoje ir Anglijoje, gastroliavo Japonijoje ir Pietų Korėjoje kaip kamerinio orkestro “Kremerata Baltica” narys. Nuo 2002 m. styginio kvarteto “Chordos” narys, 1998-2005 m. Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro violončelių grupės koncertmeisteris.

XII Vilniaus festivalis šiais metais pasikvietė net penkis orkestrus, garsių solistų, senosios muzikos ir legendinių džiaz atlikėjų. Beveik visi festivalio koncertai vyko Filharmonijos didžiojoje salėje. Festivalį birželio 4 dieną pradėjo Karališkasis filharmonijos orkestras iš Londono ir kiniečių pianistas Yundi Li. Ypatingą rečitalį festivaliui parengė pianistė Mūza Rubackytė, kuri pirmą kartą Lietuvoje skambino Ferenc Liszto fortepijono ciklą *Klajonių metai*. Pasak pianistės, “tai gigantiška fortepijono epopėja, kurios atlikimui ilgai brendau. Pianistui šis ciklas – kaip dirigentui Wagnerio opera, tai ne tik laiko, bet ir emocinis, intelektualinis maratonas”.

Specialaus lietuvių kompozitoriaus kūrinio nišą šiemet užėmė Onutės Narbutaitės *Trys Dievo Motinos simfonijos*. Simfoninio orkestro ir dviejų chorų atliekamą muzikinę trilogiją lotynų kalba sudaro *Aprėškimas, Kristaus gimimas ir Nukryžijavimas*. Kūrinį atliko Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, Kauno valstybinis choras ir kamerinis choras “Aidija”, dirigentas Robertas Šervenikas. Festivalio senosios muzikos vakare koncertavo ansamblis “Capella Cervantina” iš Meksikos, kurio programoje senoji Meksikos ir Ispanijos kompozitorių vokalinė ir instrumentalinė muzika.

Lietuvos kamerinis orkestras ir smuik. Julian Rachlinas iš Austrijos surengė Antonio Vivaldi ir Astor Piazzolla muzikos vakarą, o Vokietijos Schleswig-Holsteino festivalio orkestras atliko Leonard Bernsteinio gimimo 90-mečio programą. Birželio 26 d. koncertuos “Concertgebouw” džiaz orkestras iš Olandijos, o liepos 2 d. festivalį užbaigs amerikiečių “Return to Forever” grupė. Po daugiau nei 25 metų scenoje susitiks klavišininkas Chick Corea, bosistas Stanley Clarke, gitaristas Al Di Meola ir perkusininkas Lenny White. Vilniaus “Utenos” pramogų arenoje ši grupė pradės koncertinę kelionę po Europą. GK

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 84 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.1.50%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind.1.50%	nuo5.75%
1 metų term. indėlius2.00%	
2 metų term. indėlius2.50%	Sutarties paskolas
3 metų term. indėlius2.85%	nuo5.75%
4 metų term. indėlius3.10%	Nekiln. turto paskolas:
5 metų term. indėlius3.25%	Su nekeičiamu
1 metų "cashable" GIC2.50%	nuošimčiu
1 metų GIC-met. palūk.2.75%	1 metų5.25%
2 metų GIC-met. palūk.3.25%	2 metų5.40%
3 metų GIC-met. palūk.3.75%	3 metų5.50%
4 metų GIC-met. palūk.4.10%	4 metų5.80%
5 metų GIC-met. palūk.4.25%	5 metų6.05%
RRSP, RRIF "Variable"1.50%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.3.50%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.3.85%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.25%	1, 2, 3 metų ...4.75%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.4.60%	Duodame CMHC
Taupomąją sąskaitą0.10%	apdraustas nekilnojamo
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...0.10%	turto paskolas
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.0.10%	Duodame komercines
Amerikos dol. GIC 1 metų	nekilnojamo turto paskolas
term. ind.1.75%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS
praneša, kad
SKYRIUS ANAPILYJE
vasaros metu
(nuo birželio 3 d. iki rugsėjo 1 d.)
NEDIRBS ANTRADIENIAIS

Ketvirtadieniais, penktadieniais
ir sekmadieniais skyrius toliau dirbs
įprastomis valandomis

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3
Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė
*Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.*
TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

“Reikia ieškoti meilės”

Atkelta iš 4-to psl.

Kitais mokslo metais sugrįžo ne visi mano draugai, ir vieno iš jų brolis pasakė, kad jie Italijoje, saleziečių progimnazijoje. Ir dar laišką paskaitė: ten labai gerai, kunigai su jais eina pasivaikščioti, žaidžia futbolą, o mokytis daug nereikia, Alpės ten... Aš ir pagalvojau: man tinka toks gyvenimas, ir parašiau laišką į tą progimnaziją. Po mėnesio gavau atsakymą, kad reikia kapeliono rekomendacijos. O a.a kapelionas A. Paškus (žymus psichologas, rašytojas) sako: “Šulcai, kad nematau tavęs Mišiose”. Pradėjau lankyti Mišias ir vieną kartą per savaitę valyti kapeliono dviratį. Po metų gavau rekomendaciją.

– Kunigu tapau to paties lietuvio kunigo Juozo Zeliausko, kuris buvo atvažiavęs į vasaros stovyklą, dėka. Jis ir kiti kunigai, prasidėjus karui, negalėjo grįžti į Lietuvą ir liko Italijoje, kur įkūrė progimnaziją lietuvių kilmės vaikams. Jis ir paklausė, kur norėčiau mokytis, baigęs progimnaziją: “Gal nori būti kunigu? Galėsi padėti kitiems”. Aš pats apie tai svajodavau, bet ištarti nedrįsdavau: nemaniau, kad gali būti toks kaip jie... Vėliau baigiau Romos popiežiškąjį saleziečių universitetą. (Kunigas turi teologijos licenciatą laipsnį. Į kunigus jis buvo išventintas 1968 m. gruodžio 21 dieną.)

– Kodėl pasirinkote misionieriaus kelią?

– Dėl vaikystėje patirto skurdo ir vargo nutariau pašvęsti savo gyvenimą vargantiesiems vaikams. Buvo ir taip, kad aš pats po karo maito ieškojau šiukšlyne... Taip neturi būti, ir aš viską darau, kad nebūtų...

– Ką jautėte, kai pirmą kartą lankėtės Lietuvoje?

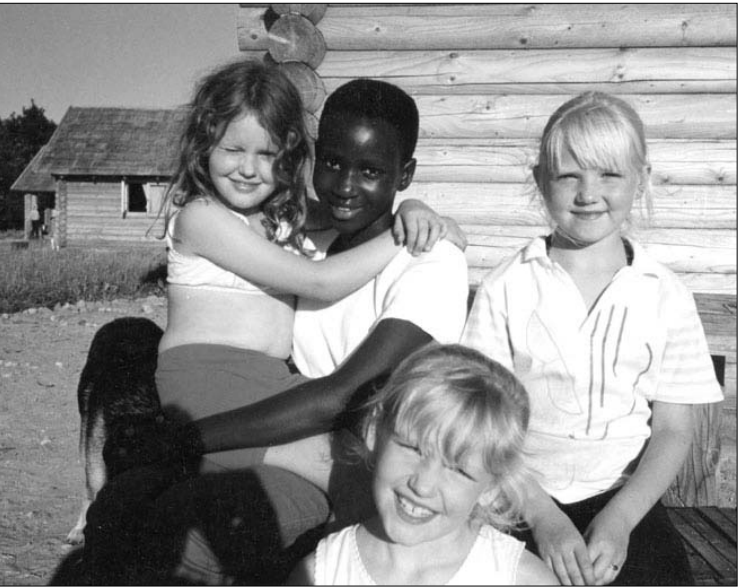
– Pirmoji trijų savaičių viešnagė Lietuvoje buvo labai jaudinanti. Verkiau. Iš džiaugsmo, kad pamačiau Dubysą, Kultupėnus, gimtąjį Abakų kaimą prie Kartenos... Ir iš liūdesio... – prisimena 2007 metais Kretingoje Metų žmogumi išrinktas kunigas Hermanas Šulcas. – Dabar gyvenu senelių žemėje, Kėkštų kaime, tarp Kretingos ir Klaipėdos, kur mamos atgautoje žemėje

mėje įkūriau Jaunimo stovyklą. Kai gavau tuos 60 hektarų, galvojau, einu į pensiją, jodinėsiu arkliukais... Kai pamačiau, kaip žmonės su vaikais gyvena Kalotės šiukšlyne, rytą atsikeldami su žiurkėmis kišenėse, apgraužtomis kojomis, suspaudę širdį. Vaikus iš ten ir susirinkau. 2000 metais

nuoširdžia šypsena ir atsako:

– Kartą iš Ruandos nusi-vežiau savo kelis vaikus į Italiją. Sėdime su italais, kalbamės, o viena iš mano mergaičių nustemba: “O aš ir nežinojau, kad tu baltas...”

Koks beprasmis tas mano klausimas, – pagalvojau. – Juk kalbuosi su žmogumi, kurio

Jaunimo sodyboje Kretingoje svečiuojasi vaikai iš Ruandos Jaunimo sodybos

buvo įkurti Jaunimo namai. Pas mus yra vaikų ir iš asocialių šeimų. Jie čia praleidžia savaitgalius ir atostogas, bet planuoju įkurti ir mokyklą. Reikia labai daug lėšų ir darbo. Jau pastatyta penkiolika pastatų, bet reikia daug daugiau. Dar planuoju ir Šv. Elžbietos koplytėlę – amžiną atilsį mamos garbei.

– Kada pirmą kartą lankėtės Kanadoje?

– Rodos, 1966 metais, kai Kanadoje Pasaulio lietuvių kongrese atstovavau Italijos lietuviams. O siuntė mane ten tas pats kunigas J. Zeliauskas. Vėliau atsitiktinai lankiausi pas poniją Lukošienę Toronte. Ji man atnešė savo mirusio vyro dienoraštį. Aš jį atsiverčiau ir perskaičiau, netikėdamas savo akimis: “1945 metai, kovo 3 diena. Kolbergas. Laidojau žuvusius žmones”. Ir tada aš apverčiau savo tėvo laidotuves – praėjus 60 metų...

– Kunige Šulcai, esate lietuvis ir vokiečio sūnus, geriausiai mokate italų kalbą, gimėte Klaipėdoje, gyvenote Vokietijoje, Italijoje, Brazilijoje, Ruandoje, dabar – Lietuvoje. Mylite visus pasaulio varginguosius. Kokia Jūsų tautybė?

Nusišypso kunigas savo

neįtalpintum į vieną valstybę, vieną tautybę, vieną rasę. Dabar jis priklauso ir Ruandos, ir Kretingos Jaunimo stovyklų vaikams. Jis savo meile kitiems seniai suardė bet kokias ribas ir skirtumus ar prieštaravimus. Jis išmoko nelaimingųjų kalbą, kad jiems padėtų. Jis iškeitė sotų ir lengvą gyvenimą į pavojus, riziką, skurdą ir vargą, kad pažintų, kaip gyvena pasaulio vargantieji ir juos gelbėtų. Ir parodė, kiek gali padaryti vienas žmogus.

– Reikia ieškoti meilės, – sako kunigas Hermanas Šulcas, kuriam 2006 m. buvo suteikta projekto “Lietuvos garbė” nominacija “Metų pašaukimas”, – ir atsiminti, kad Dievas mus sutvėrė ne mulkais, davė mums šviesą, protą ir laisvę. Dievas negali sustabdyti, ką darome, nors darome ir bloga, nes jis mums suteikė pasirinkimo laisvę. Mes gi visi pažįstame, kas yra gera ir kas yra bloga...

Sąskaita norintiesiems paremti kunigo misionieriaus Hermano Šulco Jaunimo stovyklą: **HANSA BANKAS, LT117300010002533983 LABDAROS IR PARAMOS FONDAS “JAUNIMO SODYBA”.**

Kalbėjosi **Rima Žemaitytė**

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Vilius Bražėnas, kovotojas už Lietuvos laisvę, leidinukas jo 95 metų amžiaus sukakties proga, išleistas “Lietuvai pagražinti draugijos” Vilniuje (2008.04.06). Sudarė Juozas Dingelis; spausdino Krašto apsaugos ministerijos Leidybos ir informacinio aprūpinimo tarnyba, Totorių g. 25/3, LT-01121, Vilnius. Leidinyje apie suaktyvininką rašo Lietuvos nepriklausomybės Akto signataras Romualdas Ozolas, Lietuvos moterų lygos pirmininkė prof. Ona Voverienė ir Lietuvai pagražinti dr-jos valdybos pirm. J. Dingelis.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KRAŠTO VAIZDAI
Perskaitęs TŽ nr. 21 Ričardo Kalyčio *Paniekintoji žemė* nustebau, kad jis galėjo aprašyti, kad visoje Lietuvoje taip blogai. Jis tik važiuodamas Vilnius, Molėtai, Utena mato tokius blogus krašto vaizdus. Man teko praėjusiais metais išvažinėti po visą Lietuvą per tris savaites ir tik teko matyti pora apleistų nedirbamų ūkių. Rašančiam galima vienomis akimis matyti tokį ar kitokį vaizdą, bet negalima teršti sa-

vojo krašto. **Stasys Prakapas**
POVEIKIS

Pasekus Gedimino Kurpio Egipto istoriniai “akmenų stebuklą, kalbančią apie didžią gilią senovę, bet ne lietuviškai” kelionių aprašymą, jaučiamės lyg antrukt ten lankęsi. Neįtikimų vaizdų ir neįtikimai apdirbtų akmenų milžinų kalba užkeriančiai paveikia ten buvusį visam gyvenimui. Padėka G. Kurpiui ir TŽ **Edmundas ir Gražina Petrauskai**, London, ON

NUOMONĖ

Pensininkų partija

ANDRIUS STANISLAUSKAS

Iki Lietuvos seimo rinkimų liko vos keli mėnesiai. Partijos, kurios akivaizdžiai apgavo rinkėjus ir savų nuodėmių nebeapslėps – skaldosi į atskirus frontus. Kitos – atvirkščiai: jungiasi ir viliasi sužvejoti anksčiau jų pačių rąkomis naikintų varžovų kontingentą bendraisiais sąrašais. Treti – kuria vis naujus darinius, tartum politikoje ir nesu-sitėpusius, TV ekranuose dažnai matomus, taigi lyg ir populiarius.

Bet blogiausia, kad žmonės jau neina balsuoti, o dar ateinantys – jau beveik vieni pensininkai. Su savo skurdžiomis pensijėlėmis, pašalpėlėmis ir skurdo skolelėmis. Jie aiškiai dantį griežia ant ap-sivogusių partijų, todėl už jas nebalsuos. Taigi, reikalinga Pensininkų partija (PP).

Ir susikūrė ji Kaune, kurios pirmininku išrinktas buvęs sovietinės armijos karininkas. Partijoje įvesta statutinė drausmė, kurioje pulkininko sprendimai nesvars-tomi, o tik vykdomi. Tuo tarpu susikūrę skyriai, o ypač sosti-nėje, jau demokratijos para-gavę, nutarė elgtis kaip dekla-ruoja Lietuvos konstitucija, todėl labai greitai “nusvilo sparnus”.

Kažin, kas čia taip puikiai sugalvojo, kad Pensininkų par-tijai vadovautų turintis ryškius totalitarinius ir diktatoriškus įpročius, militarizmu persi-sunkęs sovietinis karininkas? Tik geras psichologas galėjo taip patarti: penkiasdešimt metų slopinti, sibiruose mušt-

ruoti, kagebistų nukamuoti mūsų pensininkai intuityviai paklūsta bet kokiai priespau-dai. Laisvės sparnų senieji taip ir nespėjo išsiauginti, o baimės per penkiasdešimt so-vietmečių išugdytas jausmas, valdžios apgavystėmis palai-komas – nei kompensacijų, nei pavogtų pensijų – ir toliau psichikoje vyrauja, bei daro juos palenkiamus ir lengvai valdomus.

Invalidų problemų nesu-mažėjo, bet apie 24 milijonų, ES išskirtų Lietuvos luošie-siems “nušutinimą”, apmoka-mi pirmininkėliai nutylėjo... O va, Pensininkų partijos Vilniaus skyrius – rėžė nepasiti-kėjimo ministere rezoliuciją ir dar vieną pridėjo, reikalau-jančią skelbti biudžeto sanda-rą, kad būtų aišku, kur “nu-taškė” vyriausybė 30 bilijonų litų, jei pensijos padidėjo tik 23%, o ne 300%, kaip kad analogiškai išaugo biudžetas iš surinktų mokesčių mokėto-jų lėšų? Štai čia ir išlindo visi PP vadovybės ragai ir nagai bei rezervistinės iltys.

Susidaro įspūdis, kad “penktoji kolona”, t.y. išvary-tos iš Lietuvos sovietinės ar-mijos liktiniai, ir ne bet kokie – o karininkija, ne tik tūk-santines pensijas gauna iš mū-sų biudžeto, bet dar ir persi-kriktijusiai kompartijai nau-dingai tarnauja. Ir tarnauja drausmingai bei rezultatyviai. Netgi spaudoje buvo fiksuoti įvairūs jų sukurti ir vadovau-jami “priedangos” UAB’ai (ir visi aplink Kauną), kurių veika – akivaizdi lietuviško sau-gumo domėjimosi sritimi.

O dabar karininkija išeina

atvirai į politikos areną: “nu-varytų” arklių (pensininkų) priedanga bando valdyti patį didžiausią balsuotojų masyvą. Vienas bandymas jau buvo pa-darytas – tai V. Blinkievičiūtės dalyvavimas prezidento rinkimuose. Jos gautų balsų skaičius labai jau tiksliai atitiko Lietuvoje esančių invalidų skaičių. Reiškia, invalidų są-jungos suskaldymas ir atskirų grupių vadovų angažavimas pasiteisino. Tai kodėl nepa-bandyti panašaus varianto ir su pensininkais? Ir pabandė. Na, o jei žilagalviai ims bruz-dėti ir reikšti nepasitenkini-mą partijos viduje dėl įvairių demokratijos, LR Konstituci-jos ar įstatų pažeidimų, šurmu-lį galima lengvai nuslopinti.

Ką čia reiškia kažkoks vos duonele ir vandeniū mintan-tis pensininkėlis, jei išrinktas prezidentu R. Paksas buvo sėkmingai nuverstas? Visos Lietuvos akivaizdoje buvo pa-žeista viskas, kas teisinėje vals-tybėje tik gali būti pažeista, ir nieko. Juk Lietuvos Aukščiau-siasis teismas visus kaltinimus R. Paksui panaikino! O visi, kurie R. Paksą vertė, liko ap-dovanoti. Kas bandė užsistoti prezidento institucijos garbė – buvo arba ignoruojami arba viešai pagąsdinti. Ir nutilo...

Rinkimai artėja ir konku-rentų siluetai ryškėja. Tik ne-matomi ir toliau lieka šių poli-tinių žaidimų organizatoriai, už virvučių tampantys kaip marionetes visas partijas ir partijėles. Tarpusavyje besipe-šančios, bekovojančios, o kai kurių nariai dar ir nuoširdžiai besitikintys rinkimais pakeisti seimo sudėtį bei palengvinti varguolių dalį, kaip vis dar tikisi PP Vilniaus skyriaus na-riai... (Straipsnis sutrumpin-tas. Red.)

Apie Ignalinos atominę (AE)

(Spausdiname išvadinę dalį straipsnio “Mūsų – ar ne mūsų?”)

AE ne mūsų! Ji buvo, yra ir bus tik rusų arba lenkų. Ir AE pratęsimą ar naujos AE statybą remia ir propaguoja tik buvusių okupantų kolabo-rantai ir jų tarnai kagebistai ir rezervistai. O lietuviai turi žinoti tiesą: • tikroji valstybės nepriklausomybė – tai savas energetinis ūkis, nuo kurio priklauso ir gamybos išlaidos, ir gyventojų pragyvenimo lygis; • iš visų jėgainių turimų galingumų Lietuvos elektros energijos poreikiams tereikia tik 6%; • perteklinė energija nuostolingai parduodama Ru-sijai, Gudijai ir Latvijai; • tu-rime 47 savos kokybiškos naf-tos gręžinius, savo hidroelekt-rinę ir terminius vandenį Žemaitijoje, kurių apimtys yra didesnės nei visų esamų šilu-minių elektrinių galingumai; • ES skiria lėšas būtent šiai alternatyviai, ekologiškai šva-riai energijos gamybos rūšiai įsisavinti bei apmoka AE už-darymo išlaidas.

Akivaizdu, kad Lietuvai nereikia nuostolingos, šimtą kartų didesnės nei valstybės poreikiai energijos gamybos ir dėl to – ekonominės pri-klausomybės nuo kuro tiekėjo – Rusijos, bei rizikingo svei-katai ir gyvybei aplinkos už-teršimo. Todėl vietoj AE pra-tęsimo ar naujos statybos bū-tina: • skubiai išplėsti Žemai-tijos terminių vandenų įsisa-avinimą, palaipsniui uždaran-t visas šilumines elektrines; • pa-skelbti atominės elektrines

(AE) pavojingomis žmonijos sveikatai, gyvybei ir genetikai, reikalaujant ES uždrausti pla-nuoti, statyti ar eksploatuoti AE tektoninėje Europos zo-noje (nuo Apeninų iki Kolos pusiasalio) bei uždrausti ge-nocidu gresiančiuose objek-tuose dirbti okupantų, kolo-nistų ar emigrantų specialis-tams kaip išankstinę apsaugos priemonę galimiems teroristi-niams veiksmams.

Dr. R. Gajauskaitė, kriminologė

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9thLine Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

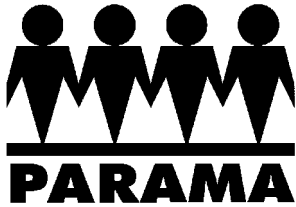
(905) 271-7171 (905) 785-3900

115 Lakeshore Road E. 104-3945 Doug Leavens Blvd.

Mississauga, ON L5G 1E5 Mississauga, ON L5N 0A5

www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 165 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

0.75% Taupomoji sąskaita iki 1.25% kasd. palūk. čekių sąsk. 1.50% už 30-89 d. term. indėlius 1.80% už 90-179 d. term. indėlius 1.80% už 180-269 d. term. ind. 1.80% už 270-364 d. term. ind. 2.05% už 1 m. term. indėlius 2.50% už 2 m. term. indėlius 2.85% už 3 m. term. indėlius 3.10% už 4 m. term. indėlius 3.25% už 5 m. term. indėlius 2.75% 1 m. “Cashable” GIC 2.75% už 1 m. GIC invest. pažym. 3.25% už 2 m. GIC invest. pažym. 3.75% už 3 m. GIC invest. pažym. 4.10% už 4 m. GIC invest. pažym. 4.25% už 5 m. GIC invest. pažym. 3.00% RRSP & RRIF (variable) 3.50% RRSP & RRIF 1 m.term.ind. 3.85% RRSP & RRIF 2 m.term.ind. 4.25% RRSP & RRIF 3 m.term.ind. 4.50% RRSP & RRIF 4 m.term.ind. 4.60% RRSP & RRIF 5 m.term.ind. 1.50% už JAV dolerių 1 metų GIC 0.25% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas nuo5.75% už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate) 1 metų5.15% 2 metų5.30% 3 metų5.45% 4 metų5.80% 5 metų6.05% - su keičiamu nuošimčiu4.75%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 100% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES) KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v. LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239 1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7 E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

RATHBURN & WEST MALL skubiai parduodamas erdvus 2 miegamųjų su gerai izoliuotu saulės kambariu visiškai atremontuotame pastate. Autobusas prie durų nuveža tiesiai į požeminio stotį. Arti prie mokyklų, apsipirkimo... Pastatas turi žaidimų ir gimnastikos kambarius, taip pat yra pirtis, teniso aikštelė, vaikų žaidimo parkas. Prašoma kaina \$149,900.

Dėl apžiūrėjimo nedelsiant SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937 ar į namus 416-231-4937.

ŠALFASS žaidynės Toronte

ŠALFASS žaidynėse Toronte gegužės mėn. jaunių A grupėje laimėjusios komandos: I vietą – Čikagos “Lituanica”, treneris J. Riškus (viršuje dešinėje); II vietą – Hamiltono “Kovas”, treneris R. Miečius (apačioje dešinėje). Akimirkos iš žaidimų: Hamiltono “Kovo” žaidėjas J. Arlauskas turi kamuolį, su juo bėga D. Miečius, V. Baronaitis ir K. Giedraitis (viršuje kairėje); apačioje kairėje – tamsiais marškinėliais Čikagos “Lituanica”, laimėjusi prieš Hamiltono “Kovą” 70-63 rezultatu
Ntrs. R.D. Puterių

Grižimas į tėvynę

Lietuvių, gyvenusių Amerikoje, visuomeninės organizacijos (LGAVO) “Sugrįžus” P R A N E Š I M A S

Mes, “sugrįžėliai”, turim asmeninę “kelio namo” patirtį ir, nors kiekvieną mūsų parvedė skirtingi tikslai, šiandien mes visi išgyvenam tą pačią sugrįžimo prasmę – **laikas susivienyti dėl vieno tikslo – Lietuvos**. LGAVO “Sugrįžus” nariai nėra “kolumbai”, atradę naująją žemę – tik žmonės, išvelgę Lietuvos, o tuo pačiu ir mūsų visų galimybes. Ir grįžę. Šiandien mes matom didelę prasmę pradėti visų pasaulio lietuvių dialogą – **DIALOGĄ** dėl mūsų pačių ir dėl Lietuvos. Mes skatinam re-emigracijos procesus bei gero Lietuvos įvaizdžio užsienio lietuvių bendruomenėse ir užsienio šalyse kūrimą. LGAVO “Sugrįžus” organizacijos narius vienija meilė

Lietuvai, tikėjimas jos ateitimi, noras prisidėti prie Lietuvos progreso skatinimo, suvienijant pilietiškai nusiteikusius viso pasaulio lietuvius. Grįžusiems LGAVO “Sugrįžus” padeda jungtis į visuomenę, išgyventi adaptacijos procesus, remdamiesi savo patirtimi organizacijos nariai konsultuoja įvairiais, su sugrįžimu susijusiais klausimais. LGAVO “Sugrįžus” organizuoja susitikimus su Lietuvių Bendruomenėmis: birželio 29 d. (sekmadienį), San Diego; liepos 12 d. (šeštadienį), Minneapolyje; liepos 13 d. (sekmadienį), Čikagoje; liepos 14 d. (pirmadienį), Klyvlande; liepos 15 d. (antradienį), Filadelfijoje; liepos 16 d. (trečiadienį), Vašingtone; lie-

pos 17 d. (ketvirtadienį), Niu-jorke; liepos 18 d. (penktadienį), Bostone ar CT valstijoje. Diskusijose dalyvaus LGAVO “Sugrįžus” pirmininkas dr. Daumantas Matulis, buvęs JAV LB Filadelfijos apylinkės pirmininkas, Vilniaus Biotechnologijos instituto biotermodinamikos ir vaistų tyrimo laboratorijos vadovas bei LR prezidento Valdo Adamkaus visuomeninis konsultantas emigracijos klausimais, Marie Curie reintegracijos, Teliasoneros projekto “Kryptis – namo” stipendiantas (matulis@ibt.lt) ir LGAVO “Sugrįžus” vicepirmininkė bendradarbia-

vimo ir ryšių su visuomene koordinatore Giedrė Ieva Šipailaitė, Biotechnologijos instituto ryšių su visuomene ir projektų vadovė (gruodzio_ieva@yahoo.com).

Ryšių asmuo – Giedrė Ieva Šipailaitė, +370 603 57776, +370 616 45677, el. paštas gruodzio_ieva@yahoo.com, skype: [gruodzio_ieva](https://www.skype.com/name/ieva), www.sugrizus.lt. Inf.

Lietuviai, grįžę į Tėvynę, vėl prie Baltijos jūros...

Čia Lietuva...

Sugrįžę į Tėvynę...

(Ntrs. G.I. Šipailaitės)

Grižtantiems į Lietuvą

Kai kurie tautiečiai galbūt norėtų sugrįžti į Lietuvą ir savo auksinį amžiaus rudenį praleisti gimtinėje. "Karališkoji rezidencija" – tai Birštone, pušyne ant vaizdingo Ne-

muno kranto, įsikūręs pirmasis Lietuvoje ir Baltijos šalyse modernus gyvenamasis kompleksas pensininkams, taip pat teikiantis verslo ir poilsio paslaugas įmonėms bei indivi-

dualiems asmenims.

Daugiau nei 13,000 m² ploto komplekse yra apartamentai bei slaugos kambariai pensininkams, veikia viešbutis, restoranas su žiemos sodu, kino ir koncertų salė, sveikatingumo ir SPA centras su baseinu ir pirtimis bei sporto salėmis, seminarų ir konferencijų centras, biblioteka, kulinarinio paveldo muziejus, Šv. Roko koplyčia.

Susidomėjusiems mielai paaiškinsime ir atsakysime į klausimus jiems pasirinkta patogusia forma – laišku, faksu, elektroniniu paštu, telefonu. Mūsų adresai: Tuskulėnų g. 33C, LT-09219 Vilnius, Lietuva. Tel. (8-5) 2042472; faksas (8-5) 2042473; tinklalapis internete www.seniorurezidencija.com; el.paštas info@seniorai.lt.

Vaclovas Kontrauskas

"Karališkoji rezidencija" Nemuno vingio aplinkoje, Birštone, laukia tautiečių iš užsienio. Patalpos pritaikytos laikinam arba nuolatiniam pensininkų apsigyvenimui Lietuvoje pagal pasirinkimą. Adresas: Regina Rauličkienė (direktorė), Pakalnės g. 3, LT-5901 Birštonas; tel. +370-319-62030

Ntr. V. Pačkausko

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO VĖSINIMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

DOSNI ŠIRDIS...

GYVENA AMŽINAI

LABDAROS lietuvių slaugos namų gyventojai visuomet šiltai priims jūsų norą pagerinti jų buitį ir bus dėkingi už paskirtas aukas bei palikimus.

SKAMBINTI: 416-232-2112/402

Norintys paaukoti savo laiką savanoriaujant suteiktų gyventojams didelio džiaugsmo.

SKAMBINTI: 416-232-2112/403

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklalapis: www.labdara.ca; el-paštas: finance@labdara.ca

LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

**Alan D. Macdonald
Manager**

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Prisimenant Toronto lietuvių jaunimo šokių ansamblio "Gintaras" surengtą koncertą "Pavasarinė pasaka" š.m. balandžio 27 d. Anapilyje, Mississaugoje

Ntrs. R.D. Puteris

HOMELIFE
HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

KLB Toronto
aplinkės valdyba
NUOŠIRDŽIAI
DĖKOJA
PARAMOS
kredito kooperatyvui
už **\$2,000** auką.

Šiluvos Švč. M. Marijos paveikslas Toronto Prisikėlimo parapijoje

Prisikėlimo parapija yra antroji lietuviška katalikų parapija Toronto arkivyskupijoje, įsteigta Tėvų pranciškonų 1953 m. Pirmoji šventovė buvo pastatyta Toronto mieste 1956 m. Per eilę metų daugeliui parapijiečių išsikrausčius į užmiesčius, 1997 m. buvo nuspręsta parapiją perkelti į Toronto miesto vakarus. Ten pastatyta nauja šventovė 2001 m. ir pašventinta tų pačių metų spalio mėnesį. Klebonais yra buvę Bernardinas Grauslys, OFM, (1953-1957), Placidus Barius, OFM, (1958-1973) ir nuo 1973 m. Augustinas Simanavičius, OFM.

2008 m. gegužės 25 d. parapijiečiams renkantis šv. Mišioms juos pasitiko Šiluvos M. Marijos paveikslas, pastatytas prieš įėjimą į šventovę. Vaikų ir jaunimo choras, vadovaujamas A. Puodžiūnienės, D. Radtkės ir D. Viskontienės, pavasariškai pasipuošęs, buvo pasiruošęs

pirmajai giesmei. Įnešant paveikslą, prie altoriaus laukė kunigai: klebonas Augustinas Simanavičius, OFM, kun. J. Šileika, OFM, kun. L. Kemėsis ir diakonas dr. K. Ambrozaitis, pasakęs ta proga pamokslą. Paveikslą įnešė parapijos tarybos pirmininkas M. Sungaila, religinės sekcijos pirmininkė A. Bulblienė ir du jaunimo atstovai: Daina Šablinskaitė ir Matas Zenkevičius.

Prieš Mišių pradžią klebonas vedė maldą *Viešpaties Angelas*, į kurią įsijungė visi Mišių dalyviai. Prieš Mišias ir per Mišias labai gražiai giedojo jaunimo choras, pradėjęs giesmę *Ausk Marijai*. Pakilią nuotaiką dar papildė kanklininkų vietas, vadovaujamas D. Valaitytės ir J. Janeliūnienės. Per aukojimą Aura Gabrytė ir Aras Puodžiūnas atnešė pintinėle baltų gėlių ir padėjo prieš Marijos paveikslą. Po Mišių parapijos

salėje visuomeninė sekcija, vadovaujama A. Pleinytės, visus vaišino kavute ir pyragėliais.

Sekmadienį, birželio 1, Toronto Prisikėlimo parapija atsiveikino su Šiluvos M. Marijos paveikslu. Prieš Mišias "Retkartinis" choras giedojo F. Stroliaus giesmę *Šiluvos Marija*, o Mišias pradėjo su *Ausk Marijai*. Po Mišių, visiems dalyviams kartu sukalbėjus maldą į Šiluvos Mariją, chorui giedant *Graži, Marija, Tu esi*, paveikslas, lydimas kunigų ir Mišių dalyvių, buvo nuneštas prie parapijos kryžiaus, kur buvo padaryta bendra visų nuotrauka. Paveikslą išnešė KLKM dr-jos parapijos skyriaus valdybos narės D. Baziliauskienė, S. Štuopienė ir parapijos tarybos atstovės A. Pleinytė ir D. Rocca. Šiluvos Šv. M. Marijos paveikslas iškelia iš mūsų šventovės, bet liko malonūs prisiminimai.

Birutė Čepaitienė

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

LITHUANIAN TRANSLATIONS

VERČIU ĮVAIRIUS DOKUMENTUS

- iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą
- vertimus tvirtinu savo antspaudu ir parašu

DALIA MILMANTAS - 416.237.0568

Akredituota vertėja prie Imigracijos ir pabėgėlių tarybos (Immigration and Refugee Board)

Romuva Inc.

METINIS

SUSIRINKIMAS

2008 m. birželio 23, penktadienį, 7 v.v.

Toronto Lietuvių Namuose

ĮVAIRIOS ŽINIOS

DELFI žiniomis, pigiausia Europos degalinė yra Grenlandijoje. AFP praneša, kad litras benzino ten kainuoja tik 50 euro centų (1.73 lito). Mažoje degalinėje, kuri buvo pastatyta dar 1960 m., tokia žema degalų kaina nesikeičia. Grenlandijoje, kuri 1979 m. gavo iš Danijos autonomiją, vietos valdžia monopolizavo mažmeninę prekybą energijos ištekliais ir taiko mokesčių lengvatas prekybai bešvinio benzinu, dyzeliniu kuru ir mazutu. Tai daroma gerovei vietos gyventojų, kurie užsiima medžiokle ir žvejyba.

Gyventojų pajamos nėra didelės, be to, jie turi ištverti ilgą ir atšiaurią žiemą. Siekdamą išlaikyti žemas degalų kainas, vyriausybė sudarė ilgalaikes sutartis su naftos bendrovėmis dėl naftos produktų tiekimo. Didžiuliai šių gaminių kiekiai laikomi rezervinėse saugyklose. Tačiau kai kurie Grenlandijos

gyventojai visgi mano, kad degalų kainos pastaruoju metu nepagrįstai aukštos. Prieš keletus metus šalies vadovybė pamėgino pakelti litro benzino kainą iki 66 euro centų (2.28 lito), tačiau tuomet vietos žvejai organizavo protestą ir užbloko karališkąjį žuvies apdorojimo ir pakavimo fabriką. Salos gyventojai tikėjosi tokiu būdu pasiekti kainų jūros gaminiams pakėlimo ir gauti daugiau pelno. Galiausiai naftos produktų kainos buvo sumažintos. Degalų kainos Europoje vidutiniškai tris kartus didesnės nei Grenlandijoje. Pvz., Prancūzijoje litras A-95 markės benzino kainuoja 1.52 euro (5.25 lito, arba 2.38 kan. dol.), Vokietijoje – 1.49 euro (5.14 lito). JAV litras benzino kainuoja apytikriai 0.68 euro (2.35 lito.). Toronte birželio 4 d. benzino vidutiniška kaina – 1.34 dol. už litrą (0.80 euro). Inf.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarė.
Nemokamas **1-888-657-4844**
Darbo **705-445-8143**
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

BEST WAY TO TRAVEL Inc.
Royal York Plaza,
1500 Royal York Rd.,
Toronto, ON M9P 3B6

KELIONIŲ AGENTĖ

ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY
BILJETŲ IŠPARDAVIMAS
skrendantiems į Lietuvą,
kelionių draudimai,
kelionės į Karibų salas.
Dėl informacijos ir
registracijos skambinti
Cell (416) **473-9020**
Fax: 416 249-7749
El.p.: astra.bestway@on.aibn.com

Bilietai į Lietuvą 2008
gegužės 1 – birželio 26, 2008
\$800
birželio 27 – rugpjūčio 11, 2008
\$1,150
oro uosto mokesčiai papildomai \$250
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius
per Helsinkį
Taip pat bilietai kitomis oro
linijomis ir į kitas šalis
Skambinkite **Gabrielei**
Pabrėžaitei-Flores

O.b Orav Travel Inc.
5700 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4K2
647-998-6405
Toll free 1-800 361-9487
Fax 416-221-4885
gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDTWorldTravel

TORONTO

Anapilio žinios

• Birželio 16, pirmadienį, palaidotas a.a. Kęstutis Jonas Miniotas, 47 m. amžiaus.

• Sekmadienį Lietuvos kankinių šventovėje per 11 v.r. Mišias giedojo iš Klaipėdos atvykęs ansamblis “Pajūrio lakštingalos”.

• Ateinantį savaitgalį Lietuvos kankinių ir Gerojo Ganytojo šventovėse renkama antroji rinkliava Šv. Vincento Pauliečio labdarai.

• Wasaga Beach Lietuvių pensininkų klubas rengia savo tradicinę gegužinę birželio 28, šeštadienį, 4 v.p.p. lauke prie Gerojo Ganytojo šventovės. Bus galima nusipirkti šilto maisto ir lietuviško alučio, o visus pralinksmins muzikantas Vitas Balyta. Visi maloniai kviečiami.

• Liepos 5, šeštadienį, 6 v.v. Gerojo Ganytojo misijos patalpose Wasaga Beach Lietuvių pensininkų klubas rengia koncertą, kurį atliks “Pajūrio lakštingalos”. Bilieto kaina – \$10. Po koncerto bus vaišės.

• Pradedant liepos 5 d. ir baigiant rugsėjo 7, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje sekmadieninės Mišios bus tik-tai 10 v.r. Autobusėlis šiais sekmadieniais veš maldininkus nuo “Vilniaus rūmų” 9.30 v.r. ir po Mišių važiuos atgal 11.30 v.r.

• Nuo liepos 6 d. Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje per visą vasarą Mišios bus aukojamos 10.30 v.r.

• Anapilio knygyne galima įsigyti lietuviškų knygų, garsajuosčių bei garsaploksčių (CD) papiginta kaina.

• Birželio 11, trečiadienį, įvyko parapijos administracinės, religinės ir jaunų šeimų sekcijų bendras posėdis. Aptarta eilė reikalingų darbų artėjančiai parapijos 80 metų gyvavimo sukakčiai, kurią švesime rugsėjo 28, sekmadienį. Administracinė sekcija paskyrė du asmenis, kurie rūpinsis parapijos pastatų priežiūros reikalais: Juozas Karasiejus – pastatų ir aplinkos išore, o Jonas Ažubalis – pastatų vidumi.

• Mišios birželio 22, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Augustą Underį; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje birželio 22, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Magelioną, Zigmą ir Raimundą Laurinavičius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 21, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Ireną Mačiulytę-Kunii ir Eleną Mačiulienę.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$500 aukojo H. Butkevičius.

“Toronto Challenge” lėšų rinkimo eitynės įvyko birželio 8 d. Dalyviai galėjo pasirinkti kur nukreipti surinktus pinigus. “Labdaros” lietuvių slaugos namams rinkti lėšų ėjo/bėgo 18 žmonių. Daugiausia lėšų surinko Gražina Butkienė, kuri dalyvauja eitynėse nuo pat slaugos namų įsteigimo. “Paramos” kredito kooperatyvas paaukojo tiek pat, kiek surinko dalyviai. Iš viso “Labdarai” surinkta 9,946 dol. Inf.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės namų remonto darbus, statome “decks” ir dedame “patios”. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sekmadienį per 10.15 v.r. Mišias giedojo dalis “Volungės” choristų. Prasideda chorų vasaros atostogos. Dėkojame visiems choristams, kurie savo giedojimu visuomet prisideda prie liturgijos iškilmingumo.

• Pakrikštyti: Eva Marija, Gedos (Bendoraitytės) ir Tomo Stankevičių dukrelė; ir Alexander Paul, Vilijos (Radtko) ir David Truelove sūnus.

• Šiluvos Marijos jubiliejinė rinkliavai vokeliai yra padėti šventovės prieangyje. Prašom juos paimiti ir su auka įmesti ten į aukų dėžutę arba į aukų krepšelį sekmadienio rinkliavų metu.

• Du teologijos studentai lietuviai pranciškonai Antanas Blužas, OFM, ir Alvydas Virbalis, OFM, birželio 21 d. gaus diakono šventimus Canterbury, Anglijoje. Iš Toronto į jų šventimus vyksta vienuolyno viršininkas kun. Jonas Šileika, OFM. Po to jie atvyks į Torontą, kur vasarą darbuosis “Kretingos” stovyklose.

• Birželio 14 d. buvo palaidotas a.a. Inocentas Jurcevičius, 76 m. Paliko žmoną Aliną, dukras Rimantę, Gražiną ir Juditą su šeimomis bei seserį Klarą Stonkienę su šeima. Birželio 16 d. palaidotas a.a. kun. Kęstutis Juozapas Butkus, OFM, 88 m. Velionies kūnas buvo pašarvotas parapijos šventovėje, kur žmonės galėjo jį lankyti visą sekmadienio popietę. Maldos prie karsto, dalyvaujant šešiems kunigams ir diakonui, vyko šventovėje 7 v.v. Lietuvoje mirė a.a. Justinas Sakevičius, Marijos Gudulienės ir Aleksandros Bubelienės brolis.

• “Kretingos” stovyklų vadovų pasirodymo vasaros stovyklom susirinkimas vyks birželio 21 d. nuo 9 v.r. iki 6 v.v. stovyklavietėje.

• Mišios sekmadienį, birželio 22: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Jeronimą Pleinį; 10.45 v.r. už a.a. kun. Juozą Grabį, už a.a. Antaną Urbonavičių, už a.a. Algirdą Baltrušaitį; 12.15 v.d. už a.a. Mildą Makauskienę – 1 met.

Maironio mokyklos žinios

• R. ir D. Puteriai fotografavo mokyklos užbaigimo iškilmes gegužės 30 d.

• Dėkojame I. ir M. Sungailoms, leidusiems pasinaudoti jų patalpomis birželio 14 d., kai vyko paskutinis mokslo metų posėdis.

• Birželio 14 d. buvo paskutinės šių mokslo metų pamokos. Vedėja V. Zubrickienė paruošė mokiniams staigmeną – jie matė filmuką *Ledynmetis 2* bei vaišinosi sprogdučiais ir vaisių sultimis. Linkime visiems atsigaiivinti vasaros metu stovyklose, vasarvietėse, mieste. Lauksime visų sugrįžtančių rugsėjo 13 d. Živilė

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

Išganytojo parapijos žinios

• Šį sekmadienį, birželio 22, parapijos iškyla Bumeistrų sodyboje, Oakville, ON. Pamaldos ten 11 v.r.

• Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisiminti: a.a. Rimas Adomavičius, gimęs 1950 m. gegužės 31 d., miręs 1988 m. birželio 12 d. Toronte; ir a.a. Leonas Adomavičius, gimęs 1913 m. balandžio 28 d. Daugpilyje, Latvijoje, miręs 2008 m. sausio 30 d. Paliko liūdinčius: žmoną Ievą, sūnų/brolį Jurgį, marčią Janice, vaikaičius Kyle ir Gia bei artimuosius Lietuvoje.

• Sekmadienį, birželio 29, pamaldos 11.15 v.ryto.

• Pradedant liepos mėnesiu visos pamaldos vyks 9.30 v. ryto. Tai tęsis iki 2009 m. birželio 28 d.

• Pamaldos liepos mėnesį įvyks 13 d. ir 27 d., 9.30 v. ryto. Jas ves Paulius Kravecacas. Pamaldų liepos 6 ir 20 d.d. nebus. Pamaldos rugpjūčio 3 d. su Šv. Komunija. Rugpjūčio 17 d. ir 31 d. – pamaldų nebus.

Lietuvių Namų žinios

• Birželio 15 d. Lietuvių Namų svetainėje įvyko pietūs Tėvo dienai paminėti. LN Moterų būrelis sveikino visus atvykusius tėvelius su gėle ir pavaišino gėrimu. Taip pat visus svečius pavaišino pyragais. Pietuose dalyvavo per 230 svečių. Svečių knygoje pasirašė V.S. Pronckai iš Rygos.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis nukeliamas iš birželio 17 d. į birželio 24 d. Posėdis įvyks 7 v.v. Lietuvių Namų septyčioje.

• Lietuvių Namai ieško tarnautojų, virėjo-šefo ir maisto gamintojos dirbti sekmadienių popiečių metu, taip pat valytojų. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN raštinę, arba skambinti tel. 416 532-3311 vedėjui.

• Bare “Lokys” galima stebėti tiesiogines sporto, pramogines bei informacines Lietuvos televizijos transliacijas. Dėl platesnės informacijos, programų tvarkaraščio ir laiko prašome skambinti į LN raštinę tel. 416 532-3311 arba į barą tel. 416 5334-8214.

Slaugos Namų žinios

• Nerijus Augutis ir Janet Kriščiūnienė vedė “Toronto Challenge” vajų birželio 8 d. Juodu surado ėjikus/bėgikus, kurie surado aukotojus. Janet Kriščiūnienė taip pat surinko laimikių, kurie bus išdalinti pagerbiant ėjikus. Aštuoniolika ėjikų surinko \$10,036: Gražina Butkienė – \$3,800; Valentina Baliūnienė – \$1,260; V.V. Valiulių šeima – \$1,030; Lukas Janowicz ir Kristina Dambaras – \$952; Nerijus Augutis – \$820; Janet Kriščiūnas – \$535; Gajutė Būdra – \$365; Lucė Kaminskienė – \$310; Brigita Ručinskienė – \$310; Audra Rusinas – \$215; Lucė Petrašiūnaitė – \$150; Julija Kriščiūnas – \$145; Nijolė Banelienė – \$90; M.J. Ricci – \$42. Sveikiname visus mūsų rėmėjus ir dėkojame už jų didelį atliktą darbą. Kadangi lietuvių slaugos namai “Labdara” nėra pelno siekianti organizacija, kiekvienas doleris yra mielai priimamas ir įvertinamas. Inf.

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – TŽ leidėjai

MONTREAL

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, birželio 15, Montrealio Šv. Kazimiero parapijiečiai ir svečiai paminėjo Švč. Mergelės Marijos 400 metų apsišviešimo Šiluvoje jubiliejų. Procesijos dalyviai susirinko prie klebonijos. Varpams skambant, Petruui Adamoniui nešant kryžių, prasidėjo iškilminga eiseną į šventovę. Vėliavas įnešė Albertas Brilvicas (popiežiaus), Kostas Mickus (Lietuvos), Juozas Mozuraitis (Kanados) ir Pat Pingitore (Kvebeko). Sekė Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos Montrealio skyrius su savo vėliava, Šv. Onos draugijos valdyba, Šv. Elzbietos draugijos valdyba, Šv. Kazimiero parapijos komitetas ir vaikučiai. Iškilmingai atnešė Stebuklingą Šiluvos paveikslą (kopiją) Elena Kurylienė, Šv. Onos draugijos pirmininkė, ir Antoinette Brilvicienė, Šv. Elzbietos draugijos pirmininkė. Už jų ėjo parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis, kleb. emeritas dr. kun. Feliksas Jucevičius, Aušros Vartų parapijos kleb. kun. Gediminas Mieldažis, St. Domenic Parish Fr. Joseph Powers, prel. Edmundas Putrimas ir Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Julija Adamonienė suorganizavo procesiją ir labai gražiai papuošė šventovę gėlėmis, kurias padovanojo KLKM dr-jos Montrealio skyrius, Šv. Onos draugija, Šv. Elzbietos draugija, Birutė Kalpokienė. Kai Švč. Marijos paveikslą pastatė garbės vietoj šalia altoriaus, kleb. kun. A. Volskis pristatė dvasiškius. Iškilmingas šv. Mišias koncelebravo vysk. R. Norvila ir prel. E. Putrimas. Chorvedys Aleksandras Stankevičius dirigavo jungtiniam chorui – mūsų parapijos, Aušros Vartų parapijos, Montrealio lietuvių – “Melodija”. Mišių skaitinius skaitė Zigmas Skučas. Prel. E. Putrimas perskaitė Evangeliją. Vysk. R. Norvila pasakė reikšmingą pamokslą, primindamas, kad Švč. M. Marija vis pasakydavo žmonėms garbinti ir šlovinti Jos sūnų Jėzų Kristų, būti vienybėje su juo. Okupacijos metais Šiluvos Marija labai padėjo lietuviams išlaikyti tikėjimą. Tada tūkstančiai vykdavo į Šiluvą tryliką dieną kiekvieno mėnesio, kaip ir dabar. Šiomet ne tik Švč. Marijos 400 metų jubiliejus, bet ir 400 metų jubiliejus nuo Kvebeko įsteigimo. Vyskupas R. Norvila ir prel. E. Putrimas dalyvaus Pasauliniame liturginiame kongrese Kvebeko mieste. Po pamokslų prie altoriaus Mišių aukas nešė Alice Skrupskytė, Nijolė Šukienė ir Joana Adamonytė. Choras giedojo himną *Giesmė į Šiluvos Mariją*. Mišių pabaigoje, chorams giedant *Marija, Marija*, organizacijos, dvasiškiečiai, tikintieji pradėjo išėjimo procesiją. Visi sustojo lauke ant šventovės laiptų nuotraukai su Švč. Marijos paveikslu ir vėliau prie Šimtmečio kryžiaus. Padarę nuotraukas visi nuėjo į salę, kur vyko koncertas ir šilti pietūs. Visi dalyviai buvo prašomi pasirašyti ant atminimo lapo. VL

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Labdaros fondo žinios

• Labdaros fondo valdybos posėdis bus birželio 18 d., 7 v.v. Slaugos namuose.

• Valdyba sveikina visus “Toronto Challenge” dalyvius bei organizatorius, kurie birželio 8 d. sėkmingai atliko eitynes/bėgimą, sutelkdami arti \$10,000 aukų slaugos namų gyventojams.

• Labdaros fondo narystės “Membership Application” blankus galima pasiimti iš Slaugos namų raštinės. Kviečiame visus lietuvių kilmės asmenis tapti Labdaros fondo nariais.

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628